

Upravištvu: Ljubljana, Adamičeva
ulica 6. — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3392, 3492
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455
Podružnica Celje: Kocanova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Praznik bratske ČSR

Danes praznuje Češkoslovaška osem-
najstič svoj narodni in državni praznik,
dan osvobodjenja.

Letošnjemu prazniku daje vnanji
blesk obisk kralja zaveznike Rumuni-
je; poudarek, ki veže idejo osvobodjenja
s trdno politično zgradbo Male antan-
te kot skupnega varuha svobode in ne-
odvisnosti treh enako zainteresiranih
držav. V lesku in blesku slavnostnih
prireditvev se bodo množice zavednega
češkoslovaškega ljudstva spominjale le-
gendarnih bojev za svobodo, bojev, ki
tem silneje stopajo v narodovo zavest,
čim bolj se zbirajo okrog svobodne re-
publike stari nasprotniki Čehoslovakov
in čim temneje postaja v zamračeni
Evropi.

V tišini monumentalnega gradu na
Lanéh še živi veliki organizator osvobo-
denja in ideolog Češkoslovaške republi-
ke T. G. Masaryk, pogreznjen v pokoj
zasebnega življenja in v mir visoke sta-
rosti, toda kot nesmrtni, nadčloveški
lik prisoten v vsem narodovem življe-
nju, v vseh srcih, ki utripajo za svo-
bodo in čast republike. Na krmilu dr-
žave je v teh odločilnih časih njegov
učenc in mlajši sodelavec prezident
dr. Eduard Beneš, eden največjih in
najizrazitejših evropskih državnikov
demokracijskega tipa, mož, ki združuje
visoko inteligenco z energijo in modrostjo.
Najnovejši ekspeze zunanega mi-
nistra dr. Kamila Kreffe je znova po-
udaril, da ostaja Češkoslovaška vsemu
navkljub zvesta svoji osemnajstletni
politični liniji, zrasli iz velikih bojev za
osvobodjenje in iz češkoslovaškega
stremljenja po miru, urejenem sožitju,
varovanju narodne svobode in neza-
visnosti. Ostaja zvesta ideji Masaryka
in Beneša in duhu češkoslovaških legij.

Čim temnejše je evropsko politično
nebo, bolj se češkoslovaški narod zave-
da vrednosti in mednarodne pomembno-
sti svojega osvobodjenja in bolj rase
njegova vera vase ter v končno zmago
pravice in resnice in sedanjem zmede-
nem svetu. Obsežna moralna mobiliza-
cija narodovih odpornih in državno-
obrambenih energij in sredstev je poka-
zala, da korenito pacifistični narod,
izzvan po pojavih, ki leže izven njegove
dobre volje, močito in samozavestno
prehaja v obrambo največjega, kar
ima narod in njegova država: svoje
svobode in nezavisnosti.

Današnji narodni in državni praznik
bo bolj kakor vsa prejšnja leta stal v
znamenju pripravljenosti za obrambo,
ki je samo potrditev in ojačanje njego-
ve volje do miru. V zavesti množice se
bo obujal Masarykov modri izrek izza
prve poprevratne dobe, da je svoboda
lažje pridobiti kakor ohraniti. Danda-
nes je jasno ko na dlani, da so narodi,
ki so ustvarili svoje države na rezulta-
tu svetovne vojne, zopet vrženi v bor-
bo, da ohranijo in zavarujejo dragoce-
no pridobitev pred imperialističnimi
pohlepi. Ne gre za večno ohranitev mi-
rovnih pogodb, marveč za to, da so te
pogodbe nekatere narode vrstile v nor-
malno stanje kakor ga sme zahtevati
vsak narod, t. j. v stanje, ko sam od-
ločuje o sebi. Gre torej za to, da se
obenem z odpravo zadnjega vpliva mi-
rovnih pogodb ne ograža pravilno in
pravično stanje, v katerega so dospeli
osvobodjeni narodi. Jasno je, da se tu
tolčeta med seboj dva nespravljiva prin-
cipa: načelo pravičnosti in načelo fi-
zične moči.

V tem dramatičnem procesu, ki pose-
ga vedno globlje v življenje malih in
srednjih narodov ter postaja ena izmed
usodnih odločitev glede vojne ali miru
v Evropi, ima Češkoslovaška kot osrčje
in Evropi izredno pomembno vlogo. In
mi, njeni najtesnejši zavezniki in naj-
bolj prijatelji, moramo v tem trenutku
samo čestitati njenim državljenikom, da s
takim mirom, zrelostjo in modrostjo
opravljajo svoje naloge na enem naj-
bolj eksponiranih v srednji Evropi, prav
davn primer Belgije je pokazal, s kak-
šno nervozo lahko reagira manjša dr-
žava na pojave imperializma izven svoj-
jih mej. Češkoslovaška, ki je v nepri-
merno težjem položaju, pa s polnim
zaupanjem vase in z vzornim mirom
nadaljuje svojo osemnajstletno zma-
no politiko, ki je politika razumnosti,
poštenja in časti.

V današnji zmedi interesov in strem-
ljenj vodi Češkoslovaška jasno in ra-
zumno politiko Male antante in stremi
po sporazumni ureditvi gospodarskega
problema vse srednje Evrope, ki je
osišče sedanje politične krize. Češkoslo-
vaška čaka, da Evropa zopet najde
svojo omajano ravnovesje, zavedajoč
se, da gre za usodo vse zapadne civili-
zacije in da morebitni nov evropski po-
žar ne bo ogražal samo nje, marveč z
isto logiko in isto blazno nujnostjo tudi
vse »močnej«; da bi bilo to najbrž zad-
nje dejanje evropske tragedije in njen
katastrofalni konec.

Jugoslovenci ostajamo zvesti bratstvu
in najtesnejšemu prijateljstvu s Češko-

KRALJ KAROL V ČSR

Prisrčen sprejem rumunskega kralja in prestolonaslednika na meji Češkoslovaške — Danes slovesen sprejem v Pragi

Košice, 27. oktobra. g. Rumunski
kralj Karol je danes ob 17.28 na obmej-
ni postaji Kralevo stopil na češkoslova-
ška tla. Ogromne množice, ki so prihi-
tele iz Podkarpatske Rusije in iz za-
padne Slovaške v Kralevo, so mu pri-
cedile navdušene ovacije. Na kolodvoru
v Kralevu, ki je bil ves v cvetju in
zastavah, so se zbrali zastopniki oblasti,
generali, Sokoli, legionarji, skavti ter
odposlanstva prebivalstva. Postavljena
je bila tudi častna četa.

Ob 16.15 je češkoslovaška delegacija
odpotovala na zadnjo rumunsko posta-
jo Halmei, da pozdravi kralja. Delega-
cija je vodil poslanik Jan Masaryk. V

njej so bili tudi vojaški poveljniki v
Košicah general Pfhalter ter mnogi drugi
dostojanstveniki. Ko je ob 17.28 prispel
rumunski dvorni vlak na postajo Kra-
levo, sta kralj Karol in prestolonasled-
nik Mihael stala ob oknu salonskega
voza. Nepregledna množica ju je nav-
dušeno pozdravljala. Kralj Karol, pre-
stolonaslednik Mihael, zunanji mini-
ster Antonescu ter ostalo kraljevo
spremstvo, med njim bukaški češko-
slovaški poslanik Seba, so zapustili sa-
lonski voz. Kralja in prestolonasledni-
ka je pozdravil guverner Podkarpatske
Rusije Krabar v imenu češkoslovaške
vlade ter izrazil željo, da bi se kraljev-

ska gosta počutila na Češkoslovaškem
kakor doma.

Ob 17.35 je dvorni vlak nadaljeval
svojo vožnjo proti Pragi. Na 800 km
dolgi progi se bo rumunski dvorni vlak
ustavil samo, da se preskrbi z vodo in
premogom. Prispel bo v Prago jutri ob
9.15. Mesto Praga je že danes v sveča-
nem razpoloženju ter iluminirano.

Bukarešta, 27. oktobra. AA. Ob
obisku kralja Karola v Pragi poudarja-
jo vsi listi, kako neomajne zveze dru-
žijo Rumunijo in Češkoslovaško ter
Malo antanto sploh. »Adeverul« je pri-
očel poslanici kralja Karola in predse-

nika republike dr. Beneša. Kralj Karol
pravi v svoji poslanici, da se tem bolj
veseli obiska v Pragi, ker poudarja ne-
ločljivo enotnost Male antante, poli-
tične organizacije, ki je poklicana, da
postane čim močnejša in ki v tesnem
sodelovanju z Balkansko zvezo vodi
politiko miru in obrambe koristi svojih
članov. Predsednik republike dr. Be-
neš pa pravi: Ustvarili smo v Mali an-
tanti zelo določne politični sistem, ki
temelji na osnovni ideji, da si bomo
vedno lahko pomagali z lastno silo in
z zaupanjem vase. Dovolj močni smo in
želimo, da z vso pravico igramo svojo
lastno vlogo v evropski politiki.

List prinaša tudi izjavo predsednika
jugoslovske vlade dr. Stojadinovića,
ki pravi, da je osnovno načelo jugoslo-
vske zunanje politike obranitev pri-
srčnega prijateljstva z zavezniki in
normalnega razmerja s sosedi.

Francov ultimatum Madridu podaljšan za 24 ur

Pogajanja med špansko vlado in nacionalisti o prosto- voljni predaji mesta

Avila, 27. oktobra. b. Snoči je potekel
rok ultimata, ki ga je poslal madridski vla-
di vrhovni poveljnik nacionalističnih čet
general Franco. Po nekaterih poročilih se
zdi, da so med vlado in nacionalisti v teku
pogajanja o predaji mesta brez nadaljnjih
bojev, kar se po sedanjem položaju, v ka-
terem se nahaja madridska vlada, ne zdi
več tako izključeno. Franco je baje v pri-
čakovanju madridskega pristanka podaljšan
rok svojega ultimata za nadaljnjih 24 ur.
Med tem se seveda nadaljuje napad vseh
Francovih sil na Madrid in so prve njegove
kolone oddaljene od glavnega mesta samo
še 13 km. Vlada milica se je na mnogih
krajih skušala upreti prodiranju nacionalis-
tov, vendar so vsi protinapadi ostali brez-
uspešni in se je morala po daljših ali kraj-
ših bitkah skoro povsod umakniti s svojih
prvotnih postojank. Nacionalistične čete so
zasedle že vse tri glavne strateške točke ob
cestah, ki vodijo v Madrid. Escorialu so se
na fronti pri St. Raphaelu približale že na
3 km, čete, ki prodirajo v smeri proti El
Espinaru, pa so zavzele 1900 m visoki hrib
nad Cueva Valiente. Zaradi tega uspeha, ki
je s strateškega vidika ogromnega pomena,
so se morale vladne čete v tem odseku
umakniti na rezervno linijo, ki je le kakih
12 km daleč od Madrida.

Bombardiranje postaje v Aranjuezu

Lizbona, 27. oktobra. b. Včeraj so nacio-
nalistične čete ponovno bombardirale ko-
lodvor v Aranjuezu. Porušile so železniški
most med Aranjuezom in Chichillo. Zna-
čilno je, da se vladna letala doslej sploh
še niso spustila v boj in da niso prav nič
doprinele k obrambi glavnega mesta. To
dejstvo utegne imeti več vzrokov, morda se
letalci nečesto izpostavljajo nevarnosti neka-
terih svojih kolegov, ki so po pomoti bom-
bardirali lastne postojanke in so jih lastne
čete sestrelile, morda hočejo do poslednje-
ga trenutka ostati v rezervi in stopiti v
akcijo le v skrajnem primeru, ali pa hoče-
jo biti na razpolago za primer, če bi se po-
kazala potreba po čim prejšnjem izpraznje-
nju mesta.

Za predajo Bilbaa

Bilbao, 27. oktobra. b. Vprašanje predaje
glavnega baskovskega mesta upornikom
tvori predmet živahnih razprav vseh strank,
ki sestavljajo baskovsko vlado. Predsednik
vlade Aguirre se zavzema za predajo me-
sta, ker upa, da bi na ta način najlažje re-
šil vprašanje obranitve nekaterih važnih
narodnih svetinj in dokumentov, komuni-
sti pa so proti tej soluciji in jih pri tem
podpirajo tudi vsi ostali levičarski eleme-
nti, katerih se je v poslednjem času dele ve-

slovaško. Dobro se zavedamo, da bi se-
kira, ki bi podrla češko lipo, uničila
tudi našo. In vemo, da še veljajo besede
velikega Havlička, da si »narod
istega rodu, postavljeni v enako teže
okolnosti, najlažje vzajemno pomagajo
h končni zmagi«.

Ta notranja in zato neuničljiva so-
lidarnost s Češkoslovaško dobiva danes
v Ljubljani, na ozemlju, ki je eno naj-
bolj eksponiranih v srednji Evropi, prav
poseben poudarek: otvarja se veliko-
potezna razstava češke in slovaške
knjige. Tako proslavljamo letošnji 28.
oktober v znamenju kulture. Kulturne
vrednosti so tiste, ki v največji meri
izražajo duha narodov. Njihov vpliv
sega najgloblje v čustvene in umstvene
plast narodovega življenja. Zato je
sedanja razstava izraz najtesnejšega,
t. j. čustvenega in umstvenega zblizeva-
nja. Je to velik apel našim srcem, po-
ziv, da vsemu navkljub negujemo brat-
ska čustva in se zavedamo skupnosti
naše zgodovinske usode. Z ničemer ni-
smo mogli bolje in koristnejše prosla-
viti 18. obletnice našega skupnega osvobo-
denja.

liko zbralo v Bilbao in v San Sebastianu.
Število sem pribeglih ubežnikov se ceni na
najmanj 50.000. Položaj v mestu postaja
čimdalje bolj kritičen. Večina metalurških
tovarn je izprazenjenih v tovarne orožja
in municije.

40.000 žrtev bratomornega klanja

Pariz, 27. oktobra. b. Agencija Radio po-
roča iz Seville, da je general Queipo de
Llano v svojem govoru po radiu v zvezi z
opisom poslednje, odločilne bitke za Madrid
dejal, da so vladne čete imele doslej naj-
manj 20.000 žrtev med rednim vojaštvom in
10.000 ranjenecv. Če računamo, da je morda
enako število padlo tudi na strani naciona-
listov, je vseh dosedanjih žrtev španskega
bratomornega klanja najmanj 40.000.

140.000 granat zaplenjenih

Pariz, 27. oktobra. b. Zadeva s tajni-
mi dobavami ročnih granat v Lyonu zavzema
čimdalje širši obseg. Kakor poroča »Paris
Soir«, je že doslej v tej zadevi obtoženih
nič manj kakor 65 industrijev, ki jim oči-
tajo tihotapstvo ročnih granat v Španijo.
Mem njimi je tudi neki v Lyonu živeči špan-
ski tovarnar. Skupno so doslej zaplenili okoli
140.000 granat, izmed katerih so samo pri
eni osebi našli 30.000. Po dosedanjih ugo-
tovitvah policije se sodi, da je bilo odposla-
nih v Španijo samo iz Lyona najmanj 100.000
ročnih granat.

Odklonitev izmenjave talcev

London, 27. oktobra. b. Zunanji minister
Eden je obvestil španskega poslanika Asca-
reta, da je madridska vlada odklonila an-
gleško pobudo za izmenjavo talcev, kar je
zбудilo v londonskih političnih krogih ve-
liko nevoljo in razočaranje. Ni še gotovo,
ali bo Anglija po tem neuspehu podvzela še
kak korak v tej smeri, v nekaterih poučenih
krogih pa zatrjujejo, da je to angleška vla-
da še storila, čim je prispel negativen od-
govor madridske vlade.

Seja londonskega odbora odgodena

London, 27. oktobra. AA. Na današnji
seji ožjega odbora za nevmešavanje v špan-
sko državljansko vojno so sklenili, da se
seje podobnega odbora odgode na četrtek ali pe-
tek, ker sovjetski poslanik še ni dobil po-
trebnih pojasnil v zvezi z nedavnim pi-
smom sovjetske vlade.

Španski denar v francoskih bankah

Jerez dela Frontera, 27. oktobra. w.
Soproga predsednika Azane je deponirala v
Francoski banki veliko vsoto denarja. Dru-
ge španske osebnosti so prinesle iz Špani-
je v Francijo 506 milijonov pezeta. Pri
San Sebastianu je zaradi nadzorstva, ki ga
izvajajo nacionalistične vojne vlade, vsaka
zveza s Francijo po morju nemogoča.

Pri Talaveri so miličniki zadnje dni izgu-
bili 800 mrtvih. Skupne izgube vladnih čet
od zavzetja Ilesce znašajo v tem odseku
1500 mrtvih. Pri zadnjih operacijah generala
Varele so se nacionalistične čete približale
na 10 km Aranjuezu.

Italijanski interesi na Balearih

London, 27. oktobra. o. V diplomatskih
krogih se vedno bolj intenzivno širijo ve-
sti, da bo Italija v primeru, če bi bila Ka-
talonija proglašena za neodvisno državo,
zahtevala absolutno zaščito svojih intere-
sov na Balearih. Italija v nobenem prime-
ru ne namerava pristati na to, da se v za-
padnem predelu Sredozemskega morja
ustvari novo žarišče boljšeizvima Po spo-
razumu, ki bo sklenjen s špansko nacio-
nalistično vlado, si bo smela Italija v bodo-
če na Balearih in v Ceuti zgraditi skladišča
za pogošna sredstva in municijo, ki bodo
na razpolago italijanski vojni mornarici.

Francija se želi sporazumeti z Nemčijo

Blumova vlada je pripravljena ugoditi Nemčiji v mno- gih zadevah

Pariz, 27. oktobra. b. Po sklepu italijan-
sko-nemških razgovorov ob priliki Ciano-
vega obiska v Berlinu in Berchtesgadnu je
v tukajšnjih političnih krogih zavladal pre-
cejšen optimizem glede nadaljevanja razgo-
vorov o sklicanju konference tako zvanilu
lokarneških sil. Londonski dnevnik »Times«
trdi, da je vroča želja sedanje francoske
vlade, da najde osnovo za čimprejšnji spo-
razum z Nemčijo, kateri je baje pripravlje-
na ugoditi v mnogih zadevah in kaže v tem
pogledu večjo dobro voljo kakor vse dose-
danje francoske vlade.

»Timesovo« poročilo je predmet živahnih
razgovorov tudi v tukajšnjih diplomatskih
krogih, ki so mnenja, da bo francoski zu-
nanji minister Delbos v sporazumu z mini-
strskim predsednikom Blumom izdelal nov
načrt evropskega sodelovanja, katerega
glavne točke je Pariz že sporočil Londonu.
Konferenca lokarneških sil, katere glavni
cilj naj bi bila sicer sklenitev zapadnega
pakta, naj bi se po predmetu razprav v to-
liko razširila, da bi se na njej prvič for-
malno razpravljalo tudi o nemški kolonialni
zahtevi. Francija bi revidirala nadalje tu-
di svoje stališče v pogledu evropske raz-
orožitve in bi pristala eventualno celo na
sklenitev tako zvanega pakta med velesila-
mi v smislu Mussolinijeve želje.

Berlin znova snubi London

Pomembne izjave novega nemškega veleposlanika Ribbentropa po prihodu v London

London, 27. oktobra. b. Nemški poslanik
v Londonu Joachim Ribbentrop, ki je več-
raj prispel semkaj s svojim spremstvom, je
zastopnikom časopisja s posebnim poudar-
kom izjavil, da si Nemčija odkritosrčno
želi angleškega prijateljstva. Upa, da si
prav tako tudi angleški narod želi nemškega
prijateljstva. V Hitlerjevem imenu la-
hko izjavi, da vidi Nemčija v komunizmu
edino nevarnost za vso Evropo, tudi za
Anglijo. Na tej osnovi bi sodelovanje obeh
narodov ne bilo samo zelo važno, temveč
po njegovem mnenju »življenjska potre-
ba v skupnem boju za rešitev naše civil-
lizacije in kulture«.

Ribbentropov prihod v London je zbudil
v političnih krogih veliko pozornost in za-
nimanje. Zanimivo so že same zunanje
okolnosti, ki spremljajo njegov prihod. Za-
časno še ne bo stanoval v nemškem po-
slaništvu, ki se te dni popolnoma preureja,
temveč v vili finančnega ministra Nevilla
Chamberlaina na Eton square. Prav tako
značilno je dejstvo, da Ribbentropov sin
ne bo študiral na nemški šoli v Londonu,
temveč v angleških kolegiju. Mnogo ko-
mentarjev pa je končno zbudilo v london-
ski družbi tudi dejstvo, da je Ribbentrop
prispel s seboj nič manj kot pet avto-
mobilov in da mu je nemška vlada dala na
razpolago celo posebno letalo, ki je njego-
va last.

Angleški kralj bo sprejel veleposlanika
Ribbentropa v nastopni avdienci v petek.

Ribbentrop pri Edenu

London, 27. oktobra. AA. Eden je danes
sprejel v zunanjem uradu novega nemškega
poslanika v Londonu v. Ribbentropa.

Pariz, 27. oktobra. AA. V zvezi s priho-
dom novega nemškega poslanika Ribben-
tropa v London ugotavlja »Echo de Paris«, da
dobiava nemško-angleško zblizanje, ki
se je začelo s sklenitvijo pomorskega do-
govora, čim dalje bolj jasno obliko. Opaža
se tudi čim dalje večje zblizanje med Lon-
dom, Berlinom in Rimom. Francija je pri-
tem v nevarnosti, da ostane ob strani, če-
sar je vzrok vlada ljudske fronte, ki bo
razen tega pokvarila še razmerje med Fran-
cijo in njeno zavezniško Italijo.

»Journale« pravi, da prihaja novi nemški
poslanik v London v ugodnem času. Bel-
gijska vlada je v svoji noti izrekla svoj pri-
stanek na nemško pojmovanje o organiza-
ciji miru v zahodni Evropi; to stališče bo
ugodno sprejela tudi Anglija.

Pomirjenje glede usode Balearov

Zanimivo je, da je komentar oficijalnega
»Tempe« o berlinskih razgovorih, posebno
pa o točki, ki se tiče italijansko-nemškega
sporazuma glede Španije, ugoden za razvoj
sodelovanja vseh štirih velesil v španskem
vprašanju. »Tempe« z veseljem podčrtava
dejstvo, da s tem sporazumom ni niti naj-
manj dotaknjena integralnost španskega
ozemlja, kar pomeni nedvomno važno za-
gotovitev miru in tem predelu Evrope. Gle-
de vprašanja o bodočnosti Katalonije pa
se list zelo približuje nemškemu in italijan-
skemu stališču v tej zadevi. Doslej je v
Parizu in Londonu obstojal strah glede usode
Balearov, po sklenem komuniqueu o
Cianovih razgovorih pa je ta dvom razpre-
šen, ker sta tako Italija kakor Nemčija iz-
rečno poudarili, da se noben del Španije ne
sme dotakniti, kar je nedvomno pomirilo
Pariz in London. Tu domnevajo, da se bo
general Franco posluževal Balearov v na-
daljevanju državljanske vojne kot opera-
cijske baze proti Kataloniji, na katero hoče
izvajati prav tak koncentričen pritisk ka-
kor sedaj na Madrid.

London o berlinskih razgovorih

London, 27. oktobra. b. Rezultat berlin-
skih razgovorov italijanskega zunanjega
ministra grofa Ciana z nemškimi merodaj-
nimi krogji smatrajo v Londonu za manj
senzacionalen, kakor se to splošno sodi. Ze-
lo razširjeno je v političnih krogih mnenje,
da je med Italijo in Nemčijo mogoče samo
trenutno taktično sodelovanje, katerega
uspešnost pa je predvsem odvisna od po-
litike, ki jo bo vodila v bodoče Velika
Britanija. V poučenih krogih mislijo, da
ne morejo dvostranski dogovori toliko ča-
sa roditi nobenega večjega uspeha, dokler
ne pride do večjega, splošnega sporazuma.
Zato so po mnenju teh angleških politikov
izgledi za bodočo lokarneško konferenco
prav sedaj večji kot so bili pred berlins-
kimi razgovori.

Francoski parlament 3. novembra

Pariz, 27. oktobra. b. V parlamentarnih
krogih so se danes razširile govorice, da bo-
sta obe zbornici francoskega parlamenta
sklicani na dan 3. novembra. Najprej bodo
na dnevnem redu važna finančna vprašanja,
ki se bodo tikala finančne politike posamez-
nih departementov. Po tej razpravi bo pa-
rlament odgojen in se bo spet sestal proti
koncu novembra.

Včeraj je končal svoje delo kongres so-
cialistične unije, ki jo vodi senator Paul
Boucour. Kongres je sprejel resolucijo, ki
poudarja zvestobo socialistične unije do
vlade ljudske fronte pod vodstvom Leona
Bluma.

Turško vojno brodovje v grških vodah

Atene, 27. oktobra. b. Za konec novem-
bra je napovedan obisk turškega vojnega
brodovja v grških vodah. Caropisje že se-
daj pozdravlja predstavnike turške mor-
narice in poudarja pri tem izredno pri-
srčne zveze med obema državama. Ko-
mentarji listov poudarjajo, da sta grška
in turška vojna mornarica prav zaradi
teh ozihih vez instrumentu miru v vzhod-
nem Sredozemlju.

Dr. Milan Stojadinović v Carigradu

Sinoči je nadaljeval pot v Ankaro, kamor prispe danes dopoldne

Carigrad, 27. oktobra. p. Davi ob 9. po vzhodnem času se je na potu v Ankaro pripeljal semkaj preko Odrina predsednik jugoslovenske vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović s svojim spremstvom. Z istim vlakom je prišel tudi turški poslanik v Beogradu Ali Hajdar. Na postaji so sprejeli dr. Stojadinovića zastopniki turške vlade, jugoslovenski poslanik v Ankari in član jugoslovenske kolonije. Navzočno je bilo tudi mnogo gostiteljsko občinstvo. Predsednik jugoslovenske vlade se je nastanil v hotelu »Pera Palace« ter si je v teku dneva ogledal znamenitosti mesta. Posetil je med drugimi tudi carigradskega guvernerja in sprejel zastopnike jugoslovenske kolonije v Carigradu, nakar je zvečer odpotoval dalje proti Ankari.

Miroljubni razvoj Balkana

Zastopnikom tiska je dr. Stojadinović na jugoslovenskem konzulatu izjavil: V času, ko prvič stopam na turška tla, pozdravljam s posebnim veseljem prijateljsko in zavezniško državo. Za vsakega jugoslovenskega državljana je sporazum in prijateljstvo z novo Turčijo temelj miru in ljubezni razvoja Balkana in pomembna pridobitev za mir in napredek na svetu. Minili so časi, ko je Balkan služil svetovnemu tiru kot zloglasno nesporazuma in stalnih prepirov. Danes pojmuje red in mir tako resno, da tega problema ni treba smatrati kot važnejšega od vseh drugih. Ni pretirano, če rečem, da se v teh težkih časih, ki jih doživlja vsa Evropa, prav na Balkanu kar najresnejše dela za čvrst in trajen mir.

Vsi turški listi so priobčili danes obširne članke, v katerih pozdravljajo čela prijateljske vlade. »Džum Huriet« poudarja, da je več vzrokov, ki narekujejo prijateljstvo, da

se kar najtesneje med seboj zblizajo Turška vojska, tovarišica hrabre jugoslovenske vojske v preteklosti, sedanjosti in v bodočnosti, je vsak trenutek pripravljena izpolniti dolžnost, izvirajočo iz Balkanske zveze, in sicer v imenu reda in mira na bližnjem vzhodu. Predsednik vlade prijateljske države se bo v Ankari spomnil tudi tega, da so se nekoč srbski vojaki borili dru poleg drugega s turškimi vojaki, in sicer v okolici naše današnje prestolnice. Ta spomin bo vstal tako rekoč pred njegovimi očmi. In glej, po tolikem času se je orožno bratstvo razširilo še na mnogo večje področje z mnogo plemenitejšimi in še bolj vzvišenimi cilji.

Program petdnevnega bivanja v Ankari

V Ankari pripravljajo dr. Stojadinoviću imponanten sprejem. Program njegovega bivanja v rezidenčni turške republike je naslednji: Takoj po prihodu bo predsednik jugoslovenske vlade posetil predsednika turške vlade İsmeta İnönü, naslednjega dne pa ga bo sprejel predsednik turške republike Kemal Atatürk. Po ogledu mesta in bližnje okolice bo dr. Stojadinović pristopal potrditvi velikega defileja turških vojnih enot, zvečer pa bo banket in slavnostni ples. V petek bo dr. Stojadinović na obеду pri zunanji ministru, nato pa si bo ogledal privatno posvetilo predsednika republike. Zvečer bo banket v jugoslovenskem poslatstvu, ki mu bo sledil svečan sprejem. V soboto bo priredila turška narodna stranka v Nacionalnem domu slavnostni obed. V nedeljo bo predsednik jugoslovenske vlade pristopal otvoritvi zasedanja turškega parlamenta, zvečer pa bo odpotoval iz Ankare nazaj v Beograd.

Predmet Schmidtovih razgovorov v Budimpešti

Budimpešta, 27. oktobra. b. Vsi madžarski listi pozdravljajo prihod avstrijskega zunanjega ministra dr. Schmidta v madžarsko prestolnico. »Pester Lloyd« piše v tej zvezi med drugim: Pravkar zaključena italijansko-nemška pogajanja in priprave za dunajsko konferenco držav tako zvanega rimskega protokola, so prav gotovo temelj, kateremu bosta dr. Schmidt in njegov madžarski partner posvetila vso svojo pozornost. Z avstrijsko-nemškim sporazumom z dne 11. julija in naslednjimi berlinskimi razgovori italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana so se nedvomno močno utrdile osnove miru v Srednji Evropi, kar seveda le še bolj poudarja vlogo in pozicijo Avstrije ter Madžarske v tem predelu Evrope. List je končno mnenja, da bodo tudi gospodarska vprašanja igrala pri sedanjih razgovorih v Budimpešti veliko vlogo, dasi ni dvoma, da so trenutno močno v ospredju zlasti politični problemi, ki interesirajo obe državi.

V kerestinskem procesu je bil včeraj zaslišan nar. posl. Tomašić

Zagreb, 27. oktobra. o. Današnji dan je bil gotovo najbolj zanimiv v dosedanjem poteku kerestinskega procesa. Skoraj vse dopoldne je bil kot najvažnejša priča zaslišan poslanec bivše HSS za samoborski srez Ljudevit Tomašić. Razpravi je prisostvovala izredno mnogo občinstva.

Posl. Tomašić je najprej opisoval razmere na Hrvaškem pred kerestinskim dogodkom. Po uhoju poslanca Brkljačevića, je vodstvo bivše HSS odredilo zadušnice in komemoracije po vseh hrvaških krajih. Tako komemoracije je bila 16. aprila tudi v Samoboru. On je bil poslednji med govorniki.

Popoldne okrog 16. ure je bil obveščen, da so v Kerestincu prišli četniki pod vodstvom Katanca in da se odpravljajo v Kupinec. Pokojnega Katanca je spoznal že pri Sv. Nedelji, kjer je grozil tudi njemu. Ob vsaki priliki je grozil, da bo dr. Mačka v Zagrebu ali Kupincu ubil. Zato je bila straža pred stanovanjem dr. Mačka ojačana. O vsem tem so bile obveščene tudi oblasti. Tudi onega dne, 16. aprila, popoldne je takoj obveštil sreskega načelnika v Samoboru, ki se pa ni prav nič razburjal. Ko je potem s pristavom Policem in ostalim spremstvom s avtomobilom prišel v Kerestince, jih je množica ustavila. Ljudje so bili silno razburjeni. Od vseh strani so mu pravili, da je v gradu mnogo četnikov, ki so oboroženi z bombami in strojnimi puškami, ter da hočejo zastraniti in zažgati vas in končno obračunati še z dr. Mačkom. Izmed obtožencev je v množici spoznal le Fabjana Lenarča, ki je zaupnik »Gospodarske sloge« in Maks Klemenčiča.

Med tem se je pričelo streljanje. Pristavu Policu je dejal naj gre v grad in kot zastopnik oblasti četnike razoroži, kar pa ni bilo mogoče. Malo pozneje je srečal težko ranjenega Gogića. Videl je tudi grof Agato Antičevića, hčerko bana Mihalovića, ki jo je držalo več kmetov in je bila silno prestrašena, ker se je bala za usodo svojih staršev. Kmalu nato je prišlo iz gradu štiri do petsto ljudi, ki so volili: Vsega je koncel Pobiti so! Pozval je ljudi, da se razidejo. Šli so k Gogiću, kako je zatirjeval, da ni četnik. Gogić mu je dal tudi prve podatke o žrtvah, on pa mu je obljubil, da mu bo rešil življenje, kar je tudi storil. Potem se je odpravil v Kupinec, da je obvestil o dogodku dr. Mačka.

Na vprašanja predsednika in votantov je priča dejal, da je s svojimi prijatelji prišel z avtomobilom v Kerestince okrog 17.15. Ne ve, odkod so se vse zbrali ljudje. Kmalu po njegovem prihodu so pripeljali Gogića iz gradu in iz tega je sklepal, da je prišel ob času, ko je bilo že vse končano. Položaj je bil tako kritičen in množica tako strašno razburjena, da je nihče ne bi mogel pomiriti, celo sam dr. Maček ne.

V nadaljnjem poteku zasliševanja je prišlo med zastopnikom civilnih udeležencev

dr. Lencem in pričjo, pa med dr. Lencem in zagovorniki ter končno med dr. Lencem in predsednikom sodišča do kontroverz, ki so se končale s tem, da je predsednik odzvel dr. Lencu besedo za ves današnji dan.

Za poslancem Tomašićem sta bili zaslišani še dva priči, ki sta dokazovali alibi za obtožbenca Maks Klemenčiča, češ da je usodnega dne delal v vinogradu. Obramba je predlagala potem še zaslišanje mnogih drugih prič, čemur pa se je državni tožilec protivil. Sodišče je večino predlogov zavrnilo, odobrilo pa še zaslišanje osmih novih prič, ki naj bi po trditvah obrambe dokazale alibi za nekatere obtožence. Razprava se bo jutri nadaljevala.

Vodna regulacijska dela v Sloveniji

Beograd, 27. oktobra. AA. Po poročilu hidrotehničnega oddelka gradbenega ministrstva so v dravski banovini v teku tale hidrotehniška dela: nadaljevanje regulacijskih del na Ljubljani od km 28.794.25 do 25.039.50 v znesku Din. 5.829.390; nadaljevanje regulacijskih del na Savinji od km 20.462 do km 21.484 v znesku 2.474.010; dela na Savinji v znesku 600.000 Din; nadaljevanje regulacijskih del na mejnem delu reke Mure v znesku 1.900.000 Din; nadaljevanje regulacijskih del na izvenmejnem delu reke Mure v znesku 590.000 Din; regulacijska dela na Dravi v pujskem srezu v znesku 1.150.000 Din; regulacijska dela na Savi (v ljubljanski okolici) v znesku 1.200.000 Din; regulacijska dela na Savi pri Krškem v znesku 600.000 Din; izdelava 95 objektov za oskrbo s pitno vodo v znesku 2.848.000 Din.

Bosanski lesni industriji proti slovenskim

Sarajevo, 27. oktobra. o. Bosanski lesni industriji so poslali v Beograd posebno deputacijo z nalogo, da prepreči prizadevanja slovenskih, lesnih industrij, da bi se ves italijanski kontingent za mehki les odstopil Sloveniji. Bosanski lesni industriji so se postavili na stališče, da so slovenski industriji za časa sankcij trgovali z Madžari, dočim je delo v Bosni povsem zastalo. Slovenski industriji uživajo tudi tako ugodne železniške tarife, da lahko prodajajo svoje blago skoro brez konkurence. Končno pravijo bosanski lesni industriji, da je v Bosni večina žag v posesti gospodarsko šibkih ljudi.

Da bi bili elegantno in trajno oblečeni, to si želite vi vsi!

In ta želja se Vam lahko izpolni, če kupujete naše blago.

Cene našega blaga za obleke so od 120.— do 180.— dinarjev po metru

VLADA TEOKAROVIĆ & KOMP.

P A R A Č I N

Tkanine za vsak žep in vsak okus.

Tovarniške prodajalne: LJUBLJANA, Gradišče 4
in v vsakem večjem mestu Jugoslavije.

Beleške

Poročila o izidu občinskih volitev

V včerajšnjem »Jutru« smo ponatistili iz druge ponedeljske izdaje poročila o izidu nedeljskih občinskih volitev. Po pomoti je pri tem izpadel uvod k poročilu, iz katerega je bilo razvidno, da objavljamo volilne izide tako, kakor so bili uradno izdani po službeni Agenciji Avai, da torej to niso poročila »Jutra«. Prosimo, da sprejmemo to na znanje vsi, ki so se včeraj zaradi poročil o volilnih izidih telefonsko, brzojavno ali pismeno obrnili do nas.

Zanimive primerjave

Po uradnem poročilu je pri nedeljskih občinskih volitvah v Sloveniji dobila JRZ 72,8% od oddanih glasov. Pri volitvah, ki so bile v moravski banovini dne 27. septembra t. l. pa je po zadnjem poročilu dobila 75,72% oddanih glasov. Razmerje je torej skoraj enako. Za vrbaško banovino ki je volila pred 14 dnevi, nam podatki o oddanih podatkih o izidu volitev naslednja: v Sloveniji dne 15. oktobra 1935 je takratna vladna stranka dobila 67% oddanih glasov. Slika glede števila občin je po uradnih podatkih o izidu volitev naslednja: v Sloveniji je JRZ dobila 81%, pri volitvah v moravski banovini pa 83-86% občin. Tudi tu imamo torej skoraj enak odstotek. V vrbaški banovini je dobila JRZ 64% občin. Pač pa je pri slovenskih volitvah 1. 1933 po uradnih ugotovitvah pripadalo takratni vladni stranki ravno 80% občin.

Kdo ima prav?

Tudi včerajšnji »Slovenec« objavlja uradna poročila o izidu nedeljskih občinskih volitev. Tam stoji, da sta bili v trški občini Zalec vloženi dve listi JRZ, ena čista in ena kompromisna lista JRZ, ki je dobila 155 glasov, dočim je čista lista JRZ s 70 glasovi ostala v manjšini. Iz uradnega poročila jasno izhaja, da je tudi lista, ki je zmagała, priznana za listo JRZ.

Na drugi strani iste številke pa priobčuje »Slovenec« članek »Občinske volitve v celjskem okraju«. V članku stoji tudi ta-le odstavek: Nasprotniki so si priborili tri občine. Obdržali so še nadalje v svojih rokah staro liberalno trdnjavo Zalec, kjer pa je tudi že začelo pokati in upamo, da ni več daleč čas, ko bo tudi ta trg padel v roke večine slovenskega naroda.

Dva uvodnika o nedeljskih volitvah

Službeno glasilo JRZ, beograjska »Samouprava«, priobčuje v svoji včerajšnji številki, bržeč izpod peresa enega svojih direktorjev g. senatorja Frana Smodeja, uvodnik o nedeljskih občinskih volitvah v Sloveniji. V članku pravi, da je dobila JRZ 85% oddanih glasov (po uradnem komunikatu jih je dobila 72,8% ali skupno s kompromisnimi listami 80,14%). Dalje ugotavlja, da je »na popolnoma svobodnih volitvah slovenski del našega naroda izrekel svojo sodbo o političnih strankah in grupah, ki so apelirale na njega«. Slovenci so spet izrekli zaupanje svojemu izkustnemu voditelju dr. Korošcu in JRZ. Dravska banovina je manifestirala priznanje vladni Stojadinović-Korošec-Spaho in JRZ za velike rezultate, ki so bili v teku leta dni doseženi na gospodarskem in političnem polju.

Tudi »Slovenec« objavlja o volitvah uvodnik, v katerem med drugim pravi, da so volitvi v nedeljo pokazali, da odobravajo dosedanje delo svojih voditeljev in sedanjih krmaljev države. Proti JRZ so se zbrali nasprotniki z vseh vetrov. »Se nikdar — ugotavlja list — nismo bili v političnem boju tako prepričani samemu sebi, navezani na lastne vrste, pokazali smo, da smo tudi sami koo združenim nasprotnikom vseh vrst«.

»Slovenec« se v svojem uvodniku zavračuje volilcem in zlasti mladini, o kateri pravi, da ji gre levji del zasluge za volilne izide. Nato list nadaljuje: »Največja vrednost tega ljudskega glasovanja pa je v tem, da je bilo izvedeno v popolni svobodi... Delavci, nametščenci, državni uradniki in vsi odvratni ljudje so spoznali, da je sedaj res služba eno, glasovanje pa nekaj čisto drugega in da glasovanje ne bo prav nič vplivalo na mero in kakovost njihovega kruha«.

Končno vzklika »Slovenec« še tako-le: »Številke, ki so jih dosegli naši nasprotniki, to svobodo le še potrjujejo. saj bi noben ponarejevalec ali nasilnež ne pustil nasprotniku toliko glasov.« — Pri nedeljskih volitvah je odpadlo na nasprotnike 27% oddanih glasov, pri volitvah 1. 1933 pa 33%...

Izredno zasedanje belgijske zbornice

Bruselj, 27. oktobra. w. Danes je bilo odprto izredno zasedanje parlamenta. Zaradi demonstracij rekvizitov v nedeljo sta bili obe zbornici močno zastraženi čeprav je danes v Bruslju vladal popoln mir. Ob pričetku seje je prišlo do incidentov, zlasti pri volitvi predsedništva, ko je bilo predlagano, naj se dosedajni predsednik zbornice Huysmans zopet izvoli in je rekvizitni poslanec Pierre Daye izjavil, da ni dovolj nepristranski. V imenu rekvizitov in flamskih nacionalistov je predlagal za predsednika Ronseeja. Njegova izjava je pri socialistih izzvala veliko ogorčenje in je moral Daye svoj govor prekiniti. Končno je bil vzpostavljen red ter je bil Huysmans s 124 glasovi proti 36 izvoljen za predsednika zbornice.

Zakonska zaščita volilne svobode

»Slovenec« je poudarjal in poudarja, da velja za glasovanje pri občinskih volitvah popolna svoboda in da so se volitve v popolni svobodi tudi vršile. Iz tega izhaja, da ni bilo v duhu intencij sedanje vlade, ako so se kje pojavili pojavi, ki vsaj navidezno niso bili v skladu s svobodo glasovanja. Pa ne glede na »Slovenec« ugotovitve je važno že samo dejstvo, da je volilna svoboda krepko zaščitena po zakonu. Naj navedemo nekatere člene iz zakona o občinah:

§ 42. Volilni odbor ne sme nikomur za braniti, da glasuje, kdor je vpisan v volilni imenik.

§ 43. Nobeno oblastvo ne sme v nobenem primeru klicati volilca na odgovor zaradi glasu, ki ga je oddal pri volitvah.

§ 52. Glede kaznivih dejanj pri občinskih volitvah in kazenskega postopanja se morajo uporabljati smiselno tudi zakonski predpisi o volitvah narodnih poslancev.

Zakon o volitvah narodnih poslancev določa v tem pogledu naslednje:

§ 71. Vsak organ občinskega oblastva, ki opusti ali noče pravočasno izvršiti dolžnosti, ki so mu naložene v tem zakonu, ali pa prepreči, da kdo uporabi pravico, ki mu jo daje zakon, se kaznuje z zaporom od 30 dni do 6 mesecev, ako nadaljnji paragrafi tega zakona ali pa kazenski zakon ne predpisujejo težje kazni. Sodni ali drugi državni uradniki, ki bi to opustili ali ne bi hotel izvršiti, se kaznuje z zaporom od dveh let.

§ 72. Oni, ki z nasiljem ali s pretnjami odvrnejo enega ali več državljanov, da ne uporabijo svoje volilne pravice, se kaznujejo z zaporom od enega meseca do dveh let.

§ 73. Kdor da ali obeta volilcu darilo ali mu ponudi ali obeta mesto v javni ali zasebni službi, da ga zave, da podpiše kandidatsko listo ali da ne podpiše, ali da že dan podpis preklicuje, ali da za izvestno kandidatsko listo glasuje ali ne glasuje, se kaznuje z zaporom od enega leta in v denarju od

30 do 500 dinarjev. Prav tako se kaznuje tudi volilec, ki ali sprejme darilo ali pa si ga da obljubiti.

§ 74. Kot storilec dejanj, naštetih v §§ 72. in 73., se kaznujejo tudi oni, ki so dali sredstva ali pa pomagali, da se izvrši katero izmed gornjih dejanj.

§ 75. Volilec, ki glasuje več kot enkrat pri istih volitvah, se kaznuje v denarju od 50 do 500 dinarjev in z zaporom od enega do šestih mesecev.

§ 76. Kdor glasuje ali pa se pripravi h glasovanju namesto drugega in pod njegovim imenom, se kaznuje z zaporom od treh mesecev do enega leta.

§ 82. Kdor na volišču radi agitacije raznaša lažnive vesti ali razširja slike, lepake in druga sredstva za agitacijo, se kaznuje z zaporom od dveh do šestih mesecev. Prav tako se kaznujejo tudi oni, ki bi z vpitjem ali pretnjami ovirali volilni odbor ali poedine volilce pri njih delu.

§ 86. Člani volilnega odbora se kaznujejo z zaporom od enega do šestih mesecev: 1. če vedoma dopuste, da kdo glasuje, ki ni vpisan v stalni imenik, a ne predloži sodnega sklepa, da bi se bil moral vpisati, ali da glasuje kdo, ki je že glasoval; 2. če brez opravičenega vzroka skrajšajo čas za sprejemanje glasov ali ga podaljšajo; 3. če izpremenijo volišče, ki ga je dobil in objavilo pristojno oblastvo.

§ 87. Kdor namenoma nepravilno vodi imenik glasovalcev ali volilne zapisnice ali v njih kaj popravila ali vpišuje, ko so že podpisani, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do dveh let.

§ 92. Vsa kazniva dejanja, ki so navedena v tem zakonu, preiskujejo in sodijo v prvi stopnji okrožna (zborna) sodišča na tržbo državnega tožilstva. Zasebniki smejo vložiti ovadbo pri državnem tožilstvu.

Nočni „letalski napad“ na Ljubljano

Ljubljana, 27. oktobra.

Odbor za zaščito mesta (OZAM) je noč priredil drugo nočno vajo za obrambo proti plinskim in zračnim napadom. Na tarsi grajskega stolpa se je kmalu po 20.30 zbrala komisija, ki je imela v rokah ves aranzman, ki je hkratu opazovala učinek preditve. Komisiji je prisostvoval tudi mestni župan dr. Adlešič, zastopane pa so bile tudi razne uradne instance in organizacije, med njimi komanda divizije, banska uprava in železniška direkcija.

Malopred 20.45 je pričel nad Ljubljano krožiti »sovražni« avion. Takoj sta dva topovska strela z Gradu oznanila mestu prihod sovražnika. Streloma se je pridružil še rog grajskega trobentača, alarmu pa so se obenem odzvale lokomotive na glavnem kolodvoru, sirene tovorn in še vrsta rogov, ki so bili nameščeni po raznih vzvišenih krajih po mestu in periferiji. Takoj na pr-

vi signal so se pričele po mestu ugašati luči, predvsem javna razsvetljava, obenem pa tudi svetilke po zasebnih stanovanjih.

Nocojšnja vaja je bila namenjena predvsem preizkušnji discipline, ki bi utegnila vladati med prebivalstvom za primer resničnega sovražnega napada iz zraka. V tem pogledu je vaja dosegla popoln uspeh, saj se je vse mesto, zlasti pa vsa oddaljena periferija, na mah zagnila v črno temo. Samo v središču mesta so nekateri samovoljno kalili uspeh s tem, da so — prav za prav za šalo pustili okna razsvetljena in hkratu z oken in mostovžev opazovali celo vajo.

»Napad« je trajal točno 10 minut, nato pa je zvon z grajskega stolpa oznanil, da je nevarnost minila. V nekaj sekundah se je mesto vnovič razsvetlilo in ulice so zaživele v novem živahnem prometu, ki je bil med tem v celoti ukinjen.

Odstop zagrebskega župana

Zagreb, 27. oktobra. o. Ostavka, ki jo podal zagrebski župan Rudolf Erber je bila sprejeta. Erber je že koncem junija odšel na dopust, s katerega se ni več vrnil. Bolezenski dopust mu je bil dvakrat podaljšan. Županske posle je med tem vodil Todor Kaufmann, ki bo tudi še nadalje vršil županske funkcije. Danes popoldne je župan Erber na magistratu izročil poslednjemu podžupanu svoje posle.

Erber je v 2 letih svojega županovanja mnogo storil za zagrebsko mesto. Uredil je njegov finančni položaj, rešil Mestno hranilnico zaščite in dal iniciativo za mnogo javnih del. Sam je svojo plačo nalagal v poseben fond, iz katerega so prejeli zagrebski reveži dveste že okrog 250.000 Din. Erber prevzame sedaj spet mesto generalnega direktorja zagrebske Mestne hranilnice.

Nov planetoid opažen v Beogradu

Beograd, 27. oktobra. p. Mladi observator Milorand Petrović je na beograjskem vseučiliškem astronomskem observatoriju v noči od 15. do 16. t. m. odkril nov planetoid. O tem je bila takoj obveščena berlinska astronomska centrala, ki je dognala, da so planetoid opazili iste noči tudi na observatoriju v Nici, toda 2 uri kasneje kakor Petrović. Odkritje novega planetoida je bilo potemtakem priznано njemu in beograjskemu observatoriju.

Premestitve veterinarjev

Beograd, 27. oktobra. AA. Premješeni so: za višjega veterinarskega svetnika pri sreskem načelstvu v Celju v 4. skupini 2. stopnje Josip Supar, doslej v Bosanskem Brodu; za veterinarskega svetnika pri banski upravi v Sarajevu v 4. skupini 2. stopnje dr. Josip Čeh, doslej pri banski upravi v Ljubljani; za veterinarskega svetnika pri sreskem načelstvu v Buzovju v 4. skupini 2. stopnje Alojzij Škof, doslej v Ljutomeru; za veterinarskega svetnika v 5. skupini pri sreskem načelstvu v Gračanič Maksim

Stribar, doslej v Celju; za veterinarskega svetnika 5. skupini pri sreskem načelstvu v Donjem Lapču, Franjo Golar, doslej v Škofji Loki; za veterinarskega svetnika v 5. skupini pri banski upravi na Cetinju Viktor Gleria, doslej v Ljubljani; za višjega veterinarskega pristava v 7. skupini v Škofji Loki dr. Leon Kocijan, doslej v bakteriološkem zavodu v Ljubljani; za veterinarskega pristava v 7. skupini pri sreskem načelstvu v ljubljanski okolici dr. Franjo Kovac, doslej na Ubu; za veterinarskega svetnika pri sreskem načelstvu v Delnicah v 4. skupini 2. stopnje Franjo Kojda, doslej v Daruvaru; za višjega veterinarskega pristava pri sreskem načelstvu v Bajini Baški v 6. skupini Vekoslav Stibler, doslej v Kovačicu; za veterinarskega pristava pri sreskem načelstvu v Daruvaru v 6. skupini dr. Ranitović, doslej v Delnicah; za veterinarskega pristava pri sreskem načelstvu v Kovačicu v 7. skupini Stjepan Kovačević, doslej v Jaši Tomiću.

Papežev legat v Adis Abebi

Rim, 27. oktobra. AA. Listi poročajo iz Adis Abebe, da je imel v navzočnosti podkralja maršala Grazianija in vojvode Anconeskega apostolski vizitator msgr. Giovanni Castellani pontifikalno mašo. Papežev odposlanec je po evangeliju povzel besedo in pozdravil junaške italijanske vojake, češ da so zbudili občudovanje vsega sveta ne glede na to, ali so z njimi simpatizirali ali ne.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Oblačno vreme prevladuje v dravski, moravski in vardarski banovini, drugod jasno, nekoliko dežja v jugovzhodnem delu, juljana megle ponekod v dolinah rek. Temperatura brez posebnih izprememb. Minimalna temperatura Tuzla —1, maksimalna Mostar 9 stopinj.

Zemunska vremenska napoved za danes: Toplo vreme, postopno pooblačanje v severni polovici in razvedrje v južni polovici države, nekoliko dežja morda v severozahodnih predelih. Sonce vzhaja ob 6.10 in zahaja ob 16.53.

Dunajska vremenska napoved za danes: Zapadno vreme bo trajalo dalje, od časa do časa dož, temperatura bo nekoliko padla.

Ljubljana za praznik ČSR

Ljubljana bo tudi letos pokazala svojo solidarnost z bratskim češkoslovaškim narodom. Na predvečer največjega narodnega in državnega praznika ČSR so v drami igrali Langarjevo »Konjeniško patrolo«, morda najučinkovitejšo odsko delo naj-novejše češke dramske literature. Danes ob pol dvanajstih bo na češkoslovaškem konzulatu recepcija, ki jo priredi g. konzul St. Minovský z gospo. Ob 20. bo v borzni dvorani Trgovskega doma v Gregorčičevi ulici svečana otvoritev razstave češkoslovaške knjige s sporedom, ki smo ga priobčili v nedeljski številki. Ob tej priliki samo še opozarjamo, da bo svečanost otvoritve, ki je obenem oficialna proslava 28. oktobra, prenašala ljubljanska radijska postaja.

Razstava v dvorani Trgovskega doma je do malega že urejena, za kar gre hvala prizadevnim akademikom, ki pozno v noč razporejajo iz Prage prispelo knjižno zaklade. Kakor se je sedaj pokazalo, bo razstava obsegala okrog 2000 knjig, torej enkrat toliko kakor je pričakoval ljubljanski pripravljalni odbor. Takoj ob vstopu bo razstavljena literatura o Masaryku in Benešu v raznih evropskih jezikih in njuni spisi v izvirnih izdajah, takisto spisi ministra dr. Křofte in še nekaterih vodilnih državnikov. Sosedni ženski oddelek pokaže, kako obsežna je sodobna ženska produkcija, leposlovni oddelek zavzema z bogato izbiro današnjih pisateljev osrednje mesto. Izmed znanstvene literature je posebno lepo zastopana književnost o likovni umetnosti, bogata je izbira tehničnih del, obilno zastopana in po krasnih strokovnih knjigah presenetljiva je medicinska literatura. Tudi razne druge panoge kažejo, v koliki meri se je češka znanost emancipirala od tujejezične strokovne literature. Zanimiva bo nadalje doma prirejena »bohemska« — dokaz starih vzajemnih stikov, opozorilo na to, da je sedanja razstava češke knjige v slovenski Ljubljani logična posledica tradicionalnega razvoja naših stikov. Stene krasne poleg poučnih grafičnih tabel kolorirani posnetki starih čeških tiskov, inicijali in vinjeti: zopet opozorilo, da je moderna literatura nadaljevanje starega češkega slovstva, ki je, kakor znano, izmed slovanskih najstarejše.

Tako prirejena razstava odpira široke razglede v češko in slovaško književnost, v njene sodobne struje in smeri, v razširjenost in opremo lepe knjige. Razstava, ki mika in vabi.

Naj s tem v zvezi omenimo, da se tej manifestaciji kulturnih stikov z bratskim narodom pridružijo tudi ljubljanske knjižarne. Z dobrim vzgledom prednjači knjigarna Tiskovne zadrage, ki je svoje največje in najlepše izložbeno okno popolnoma opremila s češkimi in slovaškimi knjigami.

slec Masaryk že davno navezal intimnejše stike. Tu je bil tudi njegov tovariš po stroki, Wilson. Tako se je Masaryk pogumno poglaval v borbo, ki je dobesedno pomenila borbo na življenjski in smrti. V domovini so ostali njegovi zvesti, ki so prehodili trnjevo pot med bajoneti osvobodilcev in vohunov skozi ječe do osvobodjenja. Kamorkoli je stopila noga neupogljivega borca, tam se je od rnil kos stare trle zgradbe.

Tako je češko vprašanje postalo svetovno vprašanje in je dobilo realno obliko v novi tvorbi na zemljevidu Evrope. V meje te nove države je privedel Masaryk prvo osnovo njene varnosti in obrambe, ko je v Rusiji organiziral iz legionarjev Sokolov prvo regularno narodno vojsko, ko je še prej češkim in moravskim krajem pripojil Slovaško in Podkarpatsko Rus, da je tako dokončno zarisal zunanji obraz češkoslovaške republike, kakor ga je snoval v sebi s črtalom neizprosne resničnosti, imponujoče samizvesti in nezlomljive vere v zmago pravice. Temu orožju duha in značaja se je uklonila vsa brutálna sila, ki je hotela slovanske rodove uklentiti v svoj triumfalni voz. Tako je zgočovina potrdila vse nauke Masarykovega učenjaka in državnika, ki nam jih molčeči samotar v Lanyh tako nujno in tako iskreno ponavlja in priporoča v premišljanje. Težko je pridobiti svobodo, še težje jo je čuvati in ohraniti.

Jugoslovanski Sokoli, ki nas toliko najintimnejši bratovih vezi spaja že od leta 1863 dalje s češkoslovaškim Sokolstvom, s tem narodom in z njegovo domovino, se prav tako kakor ono radujemo njihovega narodnega in državnega praznika in sprejemamo zase vse učenje brata Masaryka, ki nam odkriva edino pravilne poglede na vse javno delo in življenje tudi v naši jugoslovanski državi. Nem Sokolom ni težko dognati, da je med Masarykovim učenjem in njegovim tako bistrim in nezavestnim gledanjem na delo in stremiljevanje lastnega naroda in med tem, česar nas uči Tyrš, popolna, harmonična skladnost. Navdušeni in požrtvovalni, skromni in nesebični, pod bremenom odgovornosti in težav neustojljivi, a v lepoto in vzvišenost svoje stvari zaverčani, hočemo, da bi se slava bratske češkoslovaške republike in kraljevine Jugoslavije vekomaj dotikala zvezd!

E. L. Gangl

Rakek v spominih na 28. oktober 1918.

Burni prizori ob razsulu avstrijske armade

Rakek, 27. oktobra. Vojna vihra, ki je štiri dolga leta odnevala s fronte daleč v zaledje, je na ješen pred osmestajstimi leti polihnila, ponehalo je gmenje lovov in od Soče so se vračali razbiti polki vojakov raztrošeni domov. Osemnajst let je minilo od tedaj. Spominjamo se, kako so dan in noč vozili dolgi vlaki vojaštvo na fronto in spet nazaj. Bili so težki dnevi in dolga leta gladi in trpljenja so mučila naše ljudstvo. Rakek je bil tedaj še mala brezpomembna postaja kakor mnogo drugih. Mala vasica je preživljala svoje usodne čase. Moški so odšli v vojsko, doma so ostale samo ženske, otroci in stari bolehalci. Tu in tam so dobili poročilo, da je padec na fronti, v Galiciji ali na Soči: oče, sin ali brat. Ob taki priliki je bilo vsem črno v duši kakor ob spominu na smrt. Vsa vas je čakala odrešenja, ki naj bi prišlo samo od sebe.

In nekega dne se je zgodilo najhujše. Nič ne pričakoval. Spet gre poln vlak vojaštva na fronto. Bila je svinčeno hladna jesenska noč. Železniški tiri so izgubili orientacijo. Uradniki je napočili postavili kretinico in sredi noči se je razlegel oglušujoč tresk. Iz kupa nesreče so se čuli pretresujoči kriki ranjenecov, bilo je na stotine mrtvih. Nesreča...

Rano jutraj so naočili razmešarjena trupla vojakov na vojaške vozove in jih zvozili na pokopališče. Tu so iskali velik skupni grob, kamor so potem položili k večjemu počitku žrtve nesreče. Zgradili so vojaško pokopališče, postavili pa so tudi majhno kapelico, ki je zdaj po 18 letih že vsa razpadla. Tako daleč je že vse to, toda spomin je ostal, bridel in težak.

Potem je prišla spet jesen. Listje je odpa-

dalo z dreves. Na polju je bila praznina, kajti plodove so ljudje že pospravili domov in jih shranili v kleti, kolikor jih je bilo. Sredi splošne otoplosti pa je mahoma zaalovalo povsod življenje. Gruče vojakov so se vračale domov, po česti so prihajale čete vse v neredu in z vozič se seboj vse, kar so mogle se v zadnjem begu ponesti s seboj: Za vrtove so si postavili šotore in pustili vse, kakor je bilo. Sredi polja. Nihče od njih se ni zmenil več za nič. Bili so Poljaki tam od Varšave in Madžari od Debrečnika in Budimpešte. Konec, konec... Sredi polja so stali topovi, konji so se v gručin pasli po praznih njivah, vojaški vozovi so bili polni moke in hrane. Pomoči so vojakii kakor za šalo spuščali v zrak poslednje rakete. Da, zdaj gredo vsi domov. S hribov od Sv. Vida, z Blok, Loža in Starega trga, tam od Dan, Babnjega polja in Prezida pa so prihajali ljudje z vozovi in odvažali domov, kar so zatekli sredi polja. Ta si je nabral konji, oni je spet staknili vojaško blaginjo z denarjem. Vsega je bilo v izobilju.

Konec je vojne, so govorili ljudje na vasi. Tam pri Ložu so kmetje napadli graščino. Od juga pa so pritiskali Italijani. Prišli so v vas oklopní avtomobili, oboroženi s strojnicami: komaj so odšli eni, že so prišli v vas drugi. Ni še konec, je čudno preletelo vasčane, ko so gledali tuje obraze z neznanim gorovico.

Sele po treh letih. 26. februarja 1921., so odšli z Rakeka tudi Italijani in tedaj je tudi Rakeku prišla svoboda, katero so vsi tako željno pričakovali. Od tedaj je Rakek obmejna postaja in je v letih svobode pokazal velik napredek, dobil je celo meščansko šolo. Spomin na 28. oktober pred osemnajstimi leti pa je ostal kot mežnik med staro in novo dobo.

Proti zobnemu kamnu

Solvolith

zobno pasto ki vsebuje naravno

KARLOVARSKO RAZTEPALNO SOL

Smrt na pragu stoletnice

V Ribnici je umrl eden izmed najstarejših Slovencev

Ribnica, 27. oktobra. Pred šestimi leti na dan 5. oktobra se je v ribniškem trgu sestala številna družba, da proslavi 90. rojstni dan in god najstarejšega Ribničana Franceta Burgerja, ki je bil splošno znan pod imenom: Bajsgarbarjev stric. Ta mož je bil zadnji iz vrste irharjev in krznarjev v Ribnici, pa ne samo po stroki, marveč tudi po originalnosti in živahnosti, ki so jo razvijali ribniški stari obrtniki v najobilnejši meri. Takrat je tudi »Jutro« v obširnem članku obujalo spomine na zatrte obrti po dolenskih krajih. Danes pa Franceta Burgerja ni več med živimi. Končala se je tudi njegova dolga pot.

Častitljivi Ribničan se je rodil v Mali mlaki, kjer je danes Kosova hiša. Obiskoval je leta 1846. šolo, ki je bila nastanjena na podstrešju Pegčove, danes Zoržkove hiše. Tu se je trlo v tesni sobi vseh 80 šolarjev skupaj pod enim samim učiteljem Klinecem. Vsak učenec je moral prinesiti v šolo po 10 krajcarjev na mesec in to je bila učiteljeva plača. V pol leta se je Francet naučil za silo pisati in brati. V tem se je pozneje mnogo izpopolnil po lastnem prizadevanju. Saj velika ljubezen do knjige in branja ga ni zapustila, ko je že davno prekorajil 90. leto.

Zgodaj se je začel učiti očetove obrti:

irharstva in krznarstva. Ta obrt je bila v rodovini dedna. Prvi Burger te stroke je bil njegov praded, doma z gorenjske strani. Bila sta dva brata, ki ju je dal učiti njun stric kanonik v Novem mestu, enega za mesarja, drugega za irharja. Prvi se je naselil v Postojni, drugi v Ribnici. France je bil torej četrti rod ribniških Burgerjev. Njegov oče je še hodil s svojimi izdelki na sejme tja na daljino Reko Da, Reka je bila nekdanj Ribnici in Kočevju najbližje primorsko mesto. Od tam se je tovorilo vino v mehovich na sladkor, kava in sol. Obratno so dajali naši kraji Reki izdelke svoje domače obrtnosti in služinčad, prav tako, kakor se do vojne v Trst. Še so v spominu ženske, ki so hodile na Reko peš. Sušnikov stric, stari klobučar, je včasih živahno pripovedoval, kako si je oprtil krošnjo s klobuki in jo ubiral naravnost v hrib mimo »Ribniških svatov«, da je prišel v 12 urah do morja. V dokaz, kolike vrednosti so bile te zveze za dvig obče civilizacije naših krajev, naj povemo samo, da je oče Franceta Burgerja prinesel z Reke v Ribnico prvo »marelo« in prve orglice.

Oče Bajsgarbar ni služil vojakov. Šel je po tedanji navadi s 24 leti »v fremt«, da spozna svet in se izpopolni v svoji obrti. Prepotoval je razen Tirolske vse alpske de-

žele Avstrije in se naučil nemščine. V službi ni nikjer ostajal dolgo, ker je hotel mnogo videti in skusiti. Bil pa je povsod priljubljen, da je bil za njim navadno jok, ko se je odpravil od hiše. Leta 1867. se je prvi poročil in priženil sedanji dom. A že po 6 letih si je moral izbrati drugo družico iz trdne kmetijske Tekavčeve hiše v Hrvači. Iz tega zakona živi še petero otrok. Borna je bila včasih hiša tam na Mali mlaki, nizko ob Bistrici, da je vsaka večja povo-

denj do leta 1879. prestopila njen prag in ogražala njene prebivalce. Toda ta hiša je bila ena najuglednejših, pridobila je sloves ribniškemu imenu. Neutrudno priden in neizmerno pošten se je oče Burger dolga leta sklanjal nad marsikatero kožo z rezilom v rokah in jo obdeloval, — sebi v čast, svoji družini v korist. To korist pa je vzorni gospodar znal obračati tako dobro, da je starejši sin France šel za notarja v Celje, mlajši Anton je postal direktor gimnazije v Kočevju, hčerka Ivana je dolgoletna gospodinja, gospa Marjanca je poročena Štrajcarja, Mica pa je ena najuglednejših Slovenk v Newyorku. Dolgo dobo je oče Burger lahko vedrega čela gledal na svoje življenje in na svoj rod, na otroke in vnuke. To jesen pa je večna dekla potrkala tudi na njegova vrata in ga povabila s seboj. Jutridnj sredo ob 15. bo Ribnica izkazala zadnjo čast možu, ki je njeno in vse naše spoštovanje v polni meri zaslužil. Lahka naj mu bo zemlja po tolikem trudu, uglednem družinam pa izrekamo iskreno sožalje!

Razočarana v svoji prvi ljubezni, polna mrznje do svojih staršev, ki so jo hoteli prodati, je iskala uteha in užitka pri prvem, ki ga je srečala! Danes!

Padala je globlje in globlje, se udajala strastem, dokler ni končno našla odrešenja — v prvi ljubezni!

La garçonne

Premiera! ELITNI KINO MATICA!

Samostanski brat — žrtev eksplozije

Nenavadna, huda nesreča v Grobljah pri Domžalah

Domžale, 27. oktobra. V kovačnici grobljskega samostana je dopoldne prišlo do hude nesreče, ki utegne terjati življenje 36-letnega misijonskega brata Lojzeta Dovjaka. V delavnici je varil staro vodovodno cev, v kateri je bila po vsej priliki potaknjena neka razstrelilna snov rumene barve. Ko se je oženj dotaknil cevi je prišlo do silne eksplozije, ki je bratu Dovjaku prizadela smrtno nevarne rane. Drobci razstreljene cevi so mu presekali desno nogo v členku, mu zdrobili prste in mu zarezali globoke rane v desno stran vratu. Prvo pomoč mu je nudil domačinski zdravnik dr. Kremžar, takoj nato pa so ga prepeljali na kirurški oddelek v Ljubljano, kjer visi med življenjem in smrtjo.

Kakor je podrobnejša preiskava ugotovila, je prišlo do nesreče na naslednji način: Grobljski samostan je takoj po vojni kupil večjo količino starega železja, med katerim je bilo tudi precej vojne materiala s front. Iz te zaloge je bila tudi stara cev, s katero je imel opravka brat Dovjak. Vsa cev je bila zamašena z neko stearino podobno snovjo, a brat Dovjak jo je moral prelupati v več manjših kosov, ki bi se dali uporabiti za razne praktične namene. Ko je med prekovanjem vtikal cev v ogenj, je ta reč oddajala izredno zoprn, neznošen vonj. Zato je v preostanek cevi vtaknil kos žarečega železa, da bi smrdečo snov posebej pretopil. Pri tej priliki pa je prišlo do eksplozije.

PREMIERA! Danes! Dekle iz Schwarzwalda

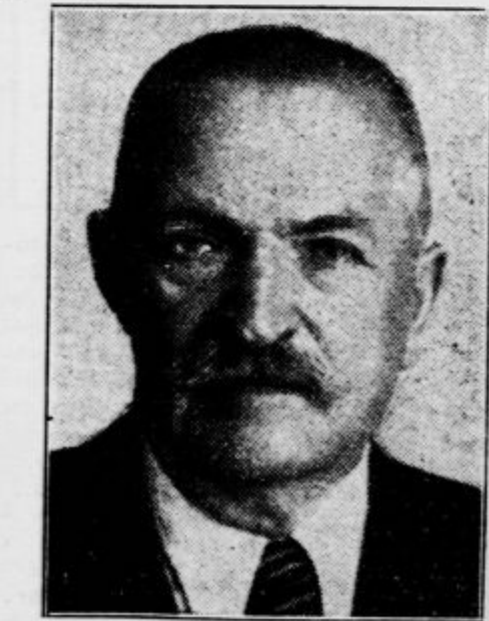
KINO UNION! Maria Beling, Walter Janssen, Hans Söhnker

Ljubavni roman lepe vasčanke in mladega študenta! Krasni narodni običaji planinskih krajev! Lepe slike, petje in humor! DANES!

Franc Menhart praznuje 75 letnico

Raven kakor sveča, uren kakor mladenič, zabaven in zgovoren, tak vam je danes 75 letnik Franc Menhart, inšpektor finančne kontrole v poklju. Rojen je bil na dan Simona in Jude 28. oktobra v Sv. Juriju ob Pečnici, svoj zasluženi pokoj (v državni službi je vzdržal 45 let) pa preživel na Murskem polju, v prijazni vasi Hrastrju-Moti, kjer si je pred 45 leti izbral svojo družico, s katero sta vzgojila kopico zavednih sinov in hčera, ki zavzemajo danes v javnosti pravi lepe položaje.

Kot eden Sloveskih gorje je čislal svoj materni jezik nad vse ter je tudi v najhujših časih Avstrije svoje podrejene učil, naj jih materina beseda vodi skozi vse življenje. Naravno je bil zaradi svojega odkritega prepričanja in svojega vnetega jugoslovenstva čestokrat zapostavljen. V prevaranti dobi je v takratnih neurejenih razmerah na meji v Gornji Radgoni vršil nalogo čisto sam; marsikatero noč je predsedel pri aktih in delal za Jugoslavijo, ki jo je tako vneto čakal. Tudi izven službe je učil ljudstvo, ga bodril in mu dajal nado na boljše čase.

poučno besedo. Zelimo čilemu Sokolu in našemu dolgoletnemu naročniku še mnogo srečnih let!

Dolenjske Toplice

se s 1. novembrom zapro in ostanejo
preko zime zaprte.

Gospodarstvo

Visoko aktivna trgovinska bilanca v septembru

Kakor je »Jutro« že poročalo, se je naš izvoz v septembru dvignil na 504.2 milijona Din in je bil pri tem za 120 milijonov Din ali za 31% večji nego lani v istem mesecu. Sedaj so nam na razpolago tudi podatki o uvozu, ki kažejo, da se je povečal tudi uvoz, in sicer na 533.1 milijona Din, to je za 65.4 milijona Din ali za skoro 23% več nego lani. Vendar pa je povečanje izvoza izdatnejše in je bila naša trgovinska bilanca v septembru aktivna za 151.1 milijona Din, dočim je izvozni presežek v lanskem septembru znašal le 96.4 milijona Din.

V prvih treh četrtletjih letošnjega leta je bil razvoj naše trgovinske bilance naslednji (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	saldo
januar	288.8	342.5	- 53.7
februar	215.0	293.8	- 78.8
marec	345.6	420.0	- 74.4
april	268.5	326.0	- 57.5
maj	219.8	324.3	- 104.5
junij	293.7	294.2	- 0.5
julij	330.0	312.7	+ 17.3
avgust	372.3	274.3	+ 98.0
september	504.2	353.1	+ 151.1

jan. — sept. 1936 2837.9 2940.8 — 97.1
jan. — sept. 1935 2775.4 2611.1 + 164.3
jan. — sept. 1934 2616.9 2613.8 + 3.1
jan. — sept. 1933 2287.6 2075.8 + 211.8
jan. — sept. 1932 2033.6 2121.6 — 88.0

Gornja razpredelnica nam kaže, da je bila naša trgovinska bilanca zaradi posledic sankcij splošno vse prvo polletje pasivna. Zadnje mesece pa je v zvezi s pričetkom izvozne sezone prišlo do izrazitega preokreta in smo v zadnjih treh mesecih zabeležili aktivnost v višini 266 milijonov. Ob koncu prvega polletja je znašala skupna pasivnost naše trgovinske bilance še 363 milijonov, sedaj pa je že zmanjšana na 97 milijonov in je verjetno, da bomo do konca leta zabeležili še znaten izvozni presežek.

Naš izvoz v prvih treh četrtletjih

Čeprav smo letos skozi vse leto zabeležili znaten primanjkljaj pri izvozu lesa in nekaterih drugih izvoznih predmetih, in sicer v zvezi s sankcijami proti Italiji, je bil skupni naš izvoz v prvih devetih mesecih za 62 in pol milijona dinarjev večji nego v istem razdobju lanskega leta. To je pripisati predvsem okolnosti, da se je zadnje mesece izvoz zelo dvignil, ker smo imeli obilno žitno letino.

Izvoz žita

Dočim do začetka junija letos sploh ni smo izvažali pšenice in se je po padcu cen v juniju polagoma pričel šele razvijati izvoz, smo vendar do konca septembra izvozili 15.940 vagonov pšenice (lani 3023 vagonov) v vrednosti 207 milijonov Din nasproti 39.7 milijona Din v istem razdobju lanskega leta. Izvoz ostalega žita je bil slab in je znašal le 2.3 milijona Din (lani 14.1). Tudi koruze smo v prvih devetih mesecih mnogo manj izvozili nego lani, namreč le 3588 vagonov (lani 33.773 vagonov) v vrednosti 39.1 milijona Din (lani 261.2).

Kmetijski pridelki

Nekoliko slabši je bil tudi izvoz fižola, ki je znašal le 15.7 milijona Din (lani 36.0). Ugodno pa se je razvijal izvoz svežega sadja, ki smo ga izvozili 4839 vagonov (lani 3546, predlanski 2409) v vrednosti 80.5 milijona Din (lani 72.8, predl. 49.9). Zelo slab pa je bil izvoz suhih češpelj, ki je dosegel le 10.4 milijona Din (lani 17.8, predl. 53.3). Izvoz vina je bil sicer nadalje majhen, vendar se je v primeri s prejšnjim letom nekoliko dvignil, in sicer na 143 vagonov (lani 84) v vrednosti 2.6 milijona Din (lani 1.8).

Industrijske rastline

Med industrijskimi rastlinami so najvažnejše konoplja, tobak in hmelj. Izvoz teh treh industrijskih sirovin je letos v devetih mesecih dosegel znatno vrednost 286 milijonov Din. Konoplje smo izvozili 1280 vagonov (lani 1120, predl. 413) v vrednosti 128.7 milijona Din (lani 82.9, predl. 35.5). Vrednost izvoženega tobaka je znašala 121 milijonov (lani 132, predl. 25), hmelja pa smo letos do konca septembra izvozili 140 vagonov (lani 128) v vrednosti 36.2 milij. Din (37.3).

Izvoz živine

Pri izvozu živine opažamo letos zlasti v zadnjih mesecih znatno zboljšanje. Naravnost rekorden je bil letos naš izvoz svinj, saj smo jih prodali v inozemstvo v prvih devetih mesecih 215.000 komadov v vrednosti skoro 300 milijonov Din. Naš izvoz svinj, goved in konj se je v zadnjih letih razvijal takole (po številu glav):

	svinje	govedo	konji
jan.—sept. 1933.	156.200	41.720	25.840
jan.—sept. 1934.	95.050	49.140	30.350
jan.—sept. 1935.	151.220	28.380	35.030
jan.—sept. 1936.	214.900	31.090	22.800

Pri goveji živini je bil v prvem polletju izvoz še slab, zadnje mesece pa se je znatno dvignil in smo v septembru izvozili že 4589 glav nasproti 2182 v lanskem septembru, kar je pripisati predvsem okolnosti, da nam je bil omogočen izvoz v Nemčijo, medtem ko je izvoz v prvem polletju trpel zaradi sankcij. Tudi izvoz konj je bil v septembru večji nego lani v tem mesecu, medtem ko je prej zaostajal. Vrednost izvoženih svinj je znašala letos 296.5 milijona Din (lani 176.2, predl. 107.3), vrednost izvoženega goveda 48.1 milijona Din (lani 45.9) in vrednost izvoza konj 39.4 milijona Din (lani 42.9). Tudi vrednost izvoza drobnice se je dvignila na 31.2 milijona Din (lani 29.0).

Znatno povečanje izvoza mesa in masti

Precej pa se je zmanjšal izvoz žive perutnine, ker je zastal izvoz v Italijo. Žive perutnine smo izvozili le za 26.0 milijona Din (lani za 60.0). Zato pa je bil večji izvoz zaklane perutnine, ki je upoštevano pod postavko sveže mesa. Svežega mesa smo letos v treh četrtletjih izvozili za 150.6 milijona Din nasproti 114.7 milijona Din v istem razdobju lanskega leta in 61.8 milijona Din v istem razdobju predlanskega leta, tako da se je izvoz svežega mesa v zadnjih dveh letih več nego podvojil. Tudi izvoz mesnih izdelkov je letos postal

zelo velik. Vrednost izvoženih mesnih izdelkov je namreč dosegla 30.7 milijona Din (lani 7.6, predl. 4.0). Prav tako se je ogradno povečal izvoz masti, ki je letos v prvih treh četrtletjih dosegel že vrednost 73.8 milijona Din (lani 37.3, predl. 8.3). Enako zabeležimo velik razmah pri izvozu perja in puha, ki je dosegel že vrednost 35.6 milijona Din (lani 27.8, predl. 17.3). Skupaj je letos znašal izvoz mesa, mesnih izdelkov, masti ter perja in puha 291 milijonov Din nasproti le 91 milijonov pred dvema letoma, in smo samo pri teh štirih postavkah povečali izvoz v 2 letih za 200 milijonov Din.

Omeniti je še izvoz jajc, ki je vsa zadnja leta hitro nazadovale, letos pa se je nekoliko dvignil in smo dosegli zopet vrednost 100.4 milijona Din nasproti 87.9 milijona Din v istem razdobju lanskega leta.

Nadalje slab izvoz lesa

Kakor je gotovo razveseljivo znatno povečanje izvoza pšenice, industrijskih rastlin, svinj, mesa in masti, tako moramo na drugi strani ugotoviti, da izvoz lesa, ki je glavni izvozni predmet Slovenije, nadalje hudo zaostaja. Tako smo tudi v septembru izvozili le 3846 vagonov gradbenega lesa nasproti 7020 vagonom v istem mesecu lanskega leta in le 174 vagonov drv nasproti 1380 vagonom v lanskem septembru ter 122 vagonov oglja nasproti 235 vagonom v lanskem septembru. Rezultat izvoza lesa za prvih devet mesecev je po količini naslednji (v vagonih):

	gradb. les	drva	ogljje
jan.—sept. 1933.	54.335	10.688	2.500
jan.—sept. 1934.	63.100	11.897	2.549
jan.—sept. 1935.	63.388	9.680	1.811
jan.—sept. 1936.	36.969	1.251	786

Izvoz gradbenega lesa je padel letos skoro na polovico lanske količine, izvoz drv na eno osmino, izvoz oglja pa pod polovico. Tudi izvoz izdelkov iz lesa je bil precej manjši in je znašal le 449 vagonov nasproti 540 vagonom v istem razdobju lanskega leta. Edino izvoz prago se je povečal na 595.000 komadov nasproti 136.000 komadom v istem razdobju lanskega leta.

Naravno je, da se to hudo pozna pri izkupičku, saj je izkupiček od izvoza gradbenega lesa padel na 326 milijonov nasproti lanskim 534 milijonom, izkupiček od izvoza drv na 1.9 milijona nasproti lanskim 15.2 milijona Din, izkupiček od izvoza oglja pa se je skrčil na 3.9 milijona Din, nasproti lanskim 8.8 milijona Din. Končno je nazadovale izkupiček od izvoza lesnih izdelkov na 24 milijonov Din, nasproti lanskim 28.6 milijona Din. Skupaj nam je lesni izvoz (brez prago) prinesel letos le 354 milijonov nasproti 587 milijonom v istem razdobju lanskega leta. Pri tem pa je treba še upoštevati, da odpadla letos večji del na hrastov les, čigar izvoz se je dvignil dočim je izvoz mehkega lesa padel polovico lanske vrednosti. Izvoz prago pa je znašal letos 25.8 milijona Din nasproti lanskim 7.7 milijona Din.

Industrijski in rudarski izdelki

Omeniti je še izvoz ekstraktov za stroje, ki je bil letos 30.7 milijona Din (lani 18.1 milijona Din), izvoz čokolade v višini 19.1 milijona Din (lani 18.0) ter izvoz kalijevega karbida in cianamida v vrednosti 30.6 milijona Din (lani 17.2). Izvoz cementa, ki je zadnje mesece precej popustal, se je v septemru nekoliko dvignil vendar smo v prvih devetih mesecih dosegli le vrednost 35 milijonov (lani 56). Izvoz surovega bakra je dosegel vrednost 285 milijonov Din (lani 235), izvoz rud pa 118 milijonov (lani 99).

Nadaljnja prepoved ustanavljanja veleblagovnic

Zadnje tedne je vladala med trgovstvom vznemirjenost, ki se je stopnjevala, čim bolj se je bližal rok 27. oktobra, ko naj bi potekla veljavnost sedanje uredbe o prepovedi ustanavljanja trgovskih obratov velike obsega, ki je bila izdana leta 1934 v veljavnostjo dveh let. Trgovci so imeli v vseh večjih mestih naše države protestna zborovanja in so s njimi složno nastopili tudi drugi stanov. Obstojala je predvsem bojazan zaradi tega, ker bi znana družba »Ta-ta«, ki je last pretežno inozemskega kapitala, takoj drugi dan po poteku veljavnosti uredbe lahko dobila obrtno dovoljenje za otvoritev podružnic v vseh večjih mestih.

Na prizadevanja Centralnega predstavništva zvez trgovskih združenj kakor tudi gospodarskih zbornic je sedaj ministrski svet na predlog trgovskega ministra predpisal na osnovi § 98. finančnega zakona uredbo o podaljšanju veljavnosti uredbe o prepovedi ustanavljanja trgovskih obratov velike obsega. Ta uredba pravi, da se veljavnost dosedanje uredbe podaljša še za eno leto, to je do zaključno 26. oktobra 1937. Nova uredba je objavljena že v »Službenih novinah« od 26. oktobra in je stopila v veljavo, tako da je podaljšanje stare uredbe stopilo v veljavo isti dan, ko je potekla veljavnost dosedanje uredbe.

Definitivni

žetveni rezultati

Rekordni pridelki pšenice

Kmetijsko ministrstvo je objavilo končno cenitev naše žitne letine, ki kaže, da je rezultat pri pšenici še ugodnejši, nego pri prvi cenitvi, tako da lahko v resnici govorimo o rekordnem pridelku pšenice, kakršnega še nismo zabeležili v Jugoslaviji (to velja seveda za vso državo, medtem ko rezultati v Sloveniji sami, kakor znano, niso bili povojni). Po prvi cenitvi je znašal pridelok pšenice 28.77 milijona met. stotov, po končni cenitvi pa znaša še več, namreč 29.24 milijona met. stotov (lani 19.9). Dosejel je znašal v naši državi največji pridelok pšenice 28.11 milijona met. stotov (leta 1928.), najmanjši pa 14.555 milijona met. stotov (leta 1927.). Seveda pa je treba še upoštevati, da se stalno dviga površina pšeničnih posevkov. Leta 1923. je znašala posejana površina 1.62 milijona hektarov, leta 1929. je prikratk prekoračila 2 milijona, letos pa je dosegla 2.25 milijona hektarov. Od tega je bilo požeto 2.21 milijona hektarov, tako da znaša povprečni pridelok na hektar 13.2 meterskega stota, kar pa je še vedno ne-

koliko manj nego v zadnjem rekordnem letu 1928., ko je znašal povprečni pridelok na hektar 14.8 meterskega stota, pa je takrat požeta površina znašala nekaj manj nego 2 milijona hektarov.

Pridelok ječmena je znašal 4.2 milijona meterskih stotov (lani 3.8), pridelok ovsa 3.3 milijona meterskih stotov (lani 2.8) in pridelok rži 2.0 milijona meterskih stotov (lani 2.0). Z ječmenom, ržo in ovsem posejana površina se je zadnja leta nebitveno zmanjšala. Pridelok koruze še ni končno ocenjen in bodo tozadevni podatki pozneje objavljeni.

Znatno se je zadnja leta povečala produkcija oljnatih repice. Že leta 1930. je dosegla z oljnatu repico posejana površina že 12.200 ha, potem pa se je leta 1933. padla na 3440 ha. Letos pa se je dvignila na 24.600 ha in je pridelok dosegel 210.000 met. stotov.

Gospodarske vesti

= Povečanje kontingentov za naš izvoz v Italijo. Italijanska vlada je glede na devalvacijo lire povečala kontingente za uvoz jugoslovenskega blaga, ki so določeni v lirah, za 4%, tako da se skupni kontingenti za čas do 31. marca prihodnjega leta povišajo od 62.5 na 90.6 milijona lir.

= Sporazum glede kliranga s českoslovaško. Kakor smo že poročali, je bil v Beogradu dosežen z delegati českoslovaške Narodne banke sporazum v spornih vprašanjih kliranga, predvsem zaradi tega, ker naša Narodna banka ni hotela priznati predplačil češkosl. uvoznikov pred devalvacijo, če blago do 5. oktobra ni bilo iz naše države izvoženo. Sporazum je bil dosežen v toliko, da se bodo ta predplačila sporazumno in individualno obravnavala in se bodo priznavala, če so taka predplačila običajna (kakor pri češpljah), v drugih primerih, kjer gre za spekulacijo, pa ne. Tudi glede predplačil na uvoz našega hmelja v českoslovaško, ki je namenjen ponovnemu izvozu, je bil dosežen sporazum.

= K vprašanju nabave briketov. Kakor znano, so hotele naše državne železnice nabaviti 130.000 ton briketov, in sicer v inozemstvu. Licitacija se je vršila že 22. avgusta. Ekonomsko-finančni odbor ministrov je te dni razpravljal o tem vprašanju in je zavrnil to dobavo ter je sklenil, naj se skliče anketa domače industrije premoaga, da bi se našla možnost, da brikete dobavijo domači rudniki.

= Dvanajsti svetovni dan štednje. Ves civilizirani svet bo letos dvanajsti praznoval svetovni dan štednje, in sicer 31. oktobra. Prvi svetovni dan štednje je bil 31. oktobra 1925, eno leto po prvem mednarodnem kongresu hranilnic. Letos se bo dan štednje praznoval v 30 državah.

Borze

27. oktobra

Na ljubljanski borzi so uradni tečajni devizi ostali skoro brez sprememb. V privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.78, dočim je bilo za angleške funte povpraševanje po 241. V zagrebškem privatnem kliringu so se trgovali angleški funti po 240.53, avstrijski šilingi po 8.82 in grški boni po 31.75, dočim so se klirniške nakaznice v lirah nudile po 3.05. Nemški klirniški čeki stanejo v Ljubljani 14.56 in v Zagrebu po 14.5450 odnosno za konec novembra po 13.95.

Na zagrebškem efektu tržišču se je vojna škoda trgovala po 371 (v Beogradu po 370—373). V ostalih državnih vrednotah ni bilo prometa.

Devizi

Curih. Beograd 10, Pariz 20.23, London 21.2725, Newyork 435.125, Bruselj 73.30, Milan 22.95, Amsterdam 234.65, Berlin 174.75, Dunaj 75.20, Stockholm 109.70, Oslo 106.90, København 95, Praga 15.40, Varšava 81.85, Budimpešta 85.75, Atene 3.90, Bukarešta 3.25.

Ljubljana. Amsterdam 2339.66—2354.26, Berlin 1740.53—1754.41, Bruselj 730.20—735.26, Curih 996.45—1003.52, London 211.66—213.72, Newyork 4304.76—4341.07, Pariz 201.56—203, Praga 153.44—154.54, Trst 227.70—230.78.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 371—371.50, za dec. 370 den., 4% agrarne 48 den., 6% begluške 68.75 bl., 7% invest. 82 den., 7% Blair 75.50 den.; delnice: PAB 190—200, Trboveljska 190 bl., Sečera 135 den.

Beograd. Vojna škoda 373—374 (370—373), za dec. 372.50—373.50 (370.50—371), 4% agrarne 48—49, 6% begluške 68.50—69 (68.25—68.75), 7% Drž. hip. banka 90 bl., 7% Blair 75.75—76 (75.50), 8% Blair 85 den. (85.25), Narodna banka 6900—7100, PAB 192—193.50 (192—193).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 27. oktobra. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 115.50, za maj 113.625, za julij 99.50; koruza: za dec. 93.50, za maj 90. + Novosadska blagovna borza (27. t. m.). Tendence omahujejo. Pšenica (78 kg): baška in banatska 153 — 156; sremska in slavonska 154 — 156; baška ladja Tisa a'i Begej 161 — 163; sremska ladja Tisa 159 — 161. Rž: baška 125 — 127.50. Ječmen: baški in sremski, 64 kg 102 — 105; juri, 68 kg 122.50 — 125. Oves: baški, sremski in slavonski 95 — 97.50. Koruza: baška in sremska 100 — 102; banatska 99 — 101. Moka: baška in banatska 240 — 250; »2« 220 — 230; »3« 200 — 210; »6« 180 — 190; »7« 142.50 — 152.50; »8« 105 — 110. Otrobi: baški, sremski in banatski 79 — 86. Fižol: baški beli brez vreč 170 — 172.50; z vrečami 185 — 190.

BOMBAJ

+ Liverpool, 26. oktobra. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaji: za okt. 6.67 (prejšnji dan 6.70), za dec. 6.59 (6.61).

+ Newyork, 26. oktobra. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaji: za dec. 11.56 (11.68), za maj 11.69 (11.83).

HMEJLJ

+ Hmelj. Iz Zatec poročajo, da je pri hmeljarjih v Zateškem okolišu neprodanih samo še 18.000 stotov, tako da je v novobnih 87% letošnjega pridelka. Hmeljska kupcija se je precej umirila, vendar se cene držijo. Le za slabše blago je nekaj več ponudbe. Za provizni hmelj plačujejo 1050 do 1225 Kš, za srednji pa 750 do 950.

Okrađen policijski ravnatelj

V vlakih, ki obratujejo med Bukarešto in Jasseyem so se v zadnjih časih vršile razne tatvine. Bukareštanski policijski pretekt se je odločil, da bo osebno preiskoval stvar, pa se je odpravil v Jassey in nazaj.

Med potjo ni opazil nič sumljivega, ko pa je došel v Bukarešto je v svojo grozo ugotovil, da mu je izginila denarnica s 100.000 lei.

Nenaden letalski napad

Maribor, 27. oktobra.

V ranih opoldanskih urah je bila izvedena v Mariboru nenapovedana vaja za obrambo proti napadom iz zraka. Točno ob 14.04 je izvidna postaja na Pragerskem javila vodstvu odbora za obrambo mesta proti napadom iz zraka, ki je bilo na stolpu stolnice, da leti skupina 6 bombarderjev v smeri proti Mariboru. V naslednjem trenutku so zvonovi vseh mariborskih cerkva naznanjali nevarnost napada iz zraka ter so tudi sirene vseh mariborskih tovarn pričele tuliti v svarilo, da nameravajo sovražna letala izvršiti napad na mesto. Ljudje, ki niso bili o ničemer obveščeni, so takoj izpraznili ulice ter se sbrili v hišnih vežah. Nekaj minut nato se je res pojavilo nad Mariborom 6 letal, ki so pričela metati na mesto »bombe«. Na nekaterih mestih, kakor na Glavnem trgu, Kralja Petra trgu in drugod so zažgali ogenj, ki da so ga povzročila bombe iz sovražnih letal.

Takoj so odbrzeli na kraj požarov gasilci iz Maribora in bližnje okolice ter pričeli gasiti. Pri tem se je pokazala polna pripravljenost in udarnost naših požarovalnih gasilcev, ki so v kratkem času odstranili vsako nadaljnjo požarno nevarnost. V akcijo so stopili tudi reševalci, ker je sovražnik vrigel v mesto tudi plinske bombe. Cele kolone, opremljene s plinskimi maskami, so prihitele na kraje, kjer so padle plinske bombe. Po mestu so hiteli improvizirani reševalni avtomobili, ki so nalagali zastrupljene tehnijske odprme ljudi v bolnišnico in druga poslopja. Med tem ko so reševalne kolone reševale ljudi, gasilci pa poslopja, so strojnice in topovi obstreljevali sovražna letala, ki so se po napadu razdelila v dve skupini; prva je letela v smeri proti gradu, druga pa v smeri proti Ptuj. Po polurnem preledku so zvonovi in sirene naznanili, da ni več nevarnosti, naker je mesto spet dobilo običajno lice. Mariborčani so pokazali precej discipline.

Iz Julijske Krajine

Kaznovani trgovci. Poročali smo že, da je bilo v zadnjih dneh zelo poostreno nadzorstvo nad trgovino na drobno in da je bilo zaradi raznih prekrškov kaznovanih sorazmerno že mnogo več trgovcev, kakor v prejšnji dobi. V poslednjih dneh so bili v Cerknem trgovce Ivan Cefarin, v Trstu mesar Lojze Kompare in neki italijanski trgovci, v Gorici pa lesni trgovec Anton Teršič in Peter Cornelj.

Na obeh istrskih učiteljskih — v Puli in Poreču je te dni položilo zaključne izpite 52 dijakov in dijakinj, med njimi tudi 6 Hrvatov, če naj se po njihovih priimkih

Silvikrin

Koncentrirana naravna hrana za lase

presoja njihova narodnost.

V Prvačini je imela kmečka posojilnica in hranilnica pred dnevi svoj občni zbor. Na dnevnem redu je bilo poleg drugih neke zelo važno vprašanje, ki zadeva mnogo združnikov. O obnem zboru poročajo tudi italijanski listi, ki naglašajo, da sta bila prisotna podestat in krajevni fašistični tajnik.

Smrtina nesreča. V tržaški ladjedelnici se je smrtno ponesrečil 28letni Ambrožič iz Rojane. Pri delu je padel z visokega terjava na kamniti tlak in dobil hude notranje poškodbe, ki jim je nekaj ur pozneje v bolnici podlegel.

Iz Kranja

r— Osvobojenje bratskega českoslovaškega naroda in naše osvobojenje proslavimo drevo pol 21. uri v teledvadnici v Narodnem domu. Na sporedu je nagovor in koncert orkestra godbe I. planinskega polka; vodi kapetan g. Ivan Grčič. Spoštovano javnost vabijo prireditelji: Československa Beseda, JČ liga, Sokolsko društvo.

r— Moitje v radiu. V Kranju so take moitje, da je vsako poslušanje radia skoro da nemogoče. V interesu poslušalcev kakor države same je, da napravijo pošne oblasti temu konec.

Iz Hrastrnika

b— Spominska proslava Jadranske straz za odrasle se bo pričela drevo ob 19. Po leg drugih točk bo tudi predavanje g. Pirnata iz Ljubljane. Vstopnine ni. Vabljeni vsi.

Kruta usoda nam je nenadoma iztrgala iz naše sredine, gospoda

FERDA MARTINA

Najboljšega in zvestega tovariša bomo obdržali vedno v najlepšem spominu.

V LJUBLJANI, dne 27. oktobra 1936.

Osojbe tv. Ivan Samec

TVRDKA IVAN SAMEC sporoča vsem trgovskim prijateljem in znancem pretresljivo vest, da se je danes dopoldne njen dolgoletni, zvesti potnik, gospod

FERDO MARTIN

pri žužemberku smrtno ponesrečil.

Troje moštev na zračni progi Pariz — Saigon

Troje moštev, ki se udeležujejo letalske tekme Pariz — Saigon — Pariz. Od leve proti desni in od zgoraj navzdol: Arnoux-Challe-Detroyat; Japy-Brill-Durmon ter Micheletti-Henry-Agnus

Največja tekma v zraku

Polet iz Pariza v Saigon ter povratek iz Indokine v francosko prestolnico

V nedeljo jutraj se je začelo do sedaj največje in najtežje letalsko tekmovanje: polet iz Pariza v Saigon in iz Saigona nazaj v Pariz. To tekmovanje zasenčuje celo slavno tekmo iz Londona v Melbourne, kajti razdalja od izhodišča do cilja in nazaj znaša 23.000 km.

Saigon je, kakor znano, v Indokini, največji francoski kolonialni posesti na Daljnem vzhodu. Francoska prometna letala opravijo to razdaljo v sedmih dneh. Kako težka je ta tekma, je najbolje razvidno iz tega, da se je priglasi navzlic visokim nagradam samo troje moštev. To so samo Francozi. Prva nagrada znaša 850 tisoč frankov, razen tega ima zmagovalac možnost, da svoj stroj za 1,25 milijona proda državi, druga nagrada je 550 tisoč, tretja pa 400 tisoč frankov. Za

razliko z velikim tekmovanjem v Avstraliji, ki je obsega preizkušnjo brzine in handicapa, je to tekmovanje samo brzinsko. Letalci lahko pristanejo tolikokrat, kolikor sami hočejo. Predpisani sta samo dve kontrolni postaji: Bagdad in Karači. Prvotno so bili sprejeti določbo, da mora vsako moštvo opraviti vsaj eno etapo 4000 km brez pristanka, pred kratkim pa je francosko letalsko ministrstvo to določbo razveljavilo, ker ima samo sportni pomen.

ed trojico moštev, ki se borijo zdaj za zmago, so sloviti letalci, kakor Michel Detroyat, bivši svetovni rekorder Challe in radiospesialist Roger Henry. Tekmovalci bodo imeli v Saigonu 24 ur časa, da spravijo sebe in svoje stroje v red, potem bodo leteli nazaj v Evropo.

Nova jagoda

V Blatni na Češkoslovaškem živi uspešni rastlinar Jan Böhm, ki je vzgojil že niz posrečenih sadežev. Najnovejši uspeh njegovega prizadevanja v tej smeri je jagoda »Čehoslavič«, ki jo je vzgojil iz križanja Lloyd George in France

Debelenje brez hrane

Prof. Zak z Dunaja je imel te dni zanimivo predavanje, v katerem je obravnaval primer ljudi, ki jim telesna teža narašča, ne da bi zauživali kakšno hrano. Prof. Zak je že pred leti delal poskuse, da bi prišel temu skrivnostnemu pojavu do dna. Na temelju svojih eksperimentov je prišel do prepričanja, da more vodna para iz zraka prihajati skozi kožo v telo, prav tako tudi skozi pljuča. Obema organoma so doslej pripisovali le zmožnost za izločevanje vode. Po vsej verjetnosti temelji čudni pojav naraščanja telesne teže na tem sprejemanju vode iz ozračja.

Preveč navdušenja škoduje

Neposredno po uprizoritvi »Beneškega trgovca« v nekem budimpeštanskem gledališču, se je zgodila nenavadna nezgoda. Ko je občinstvo po predstavi klicalo sodelujočce na oder, je iz prvega reda nenadno padlo neko dekle v parket in obležalo med sedeži brez zavesti. Izkazalo se je, da gre za neko mlado igralko, ki je iz navdušenja tako močno aplavdirala, da je izgubila ravnotežje in padla med občinstvo.

48 otrok v nevarnosti, da bi zgoreli

Strašna prometna nesreča na Češkoslovaškem

Na državni cesti, ki vodi iz Drakonice v Pisek na Češkem, se je zgodila prometna nesreča, ki bi kmalu zahtevala 48 žrtev, sami otroci.

Zivinozdravnik Jožef Kupčeka iz Strakonice se je peljal s svojo ženo in šestletno hčerko v avtomobilu proti Pisku. Kakšen kilometer daleč od Strakonice se je njegovo vozilo zalotelo z brzino 80 km v železniški motorni vlak, ki je avto zagrabil in ga vleklo sto metrov daleč. Vlak se je po tem ustavil.

Bencinski tank živinozdravnikovega voza je med tem eksplodiral in med strašnimi krikami so vse tri osebe v avtomobilu ob živem telesu zgorele. Ogenj je zajel tudi prvi voz motornega vlaka in ga razdejal do železnega ograjja. V vlaku so bili skoraj sami šolarji, ki so se vozili v Strakonice v šolo. V gorčem vagonu je bilo 48 otrok v strašni smrtni nevarnosti. Samo priselnosti dveh sprevednikov se je zlahkal, da se je preprečila panika in da so mogli vseh 48 otrok rešiti brez ran.

Nečloveška krušna mati

Usoda bedne devetletne rejenke

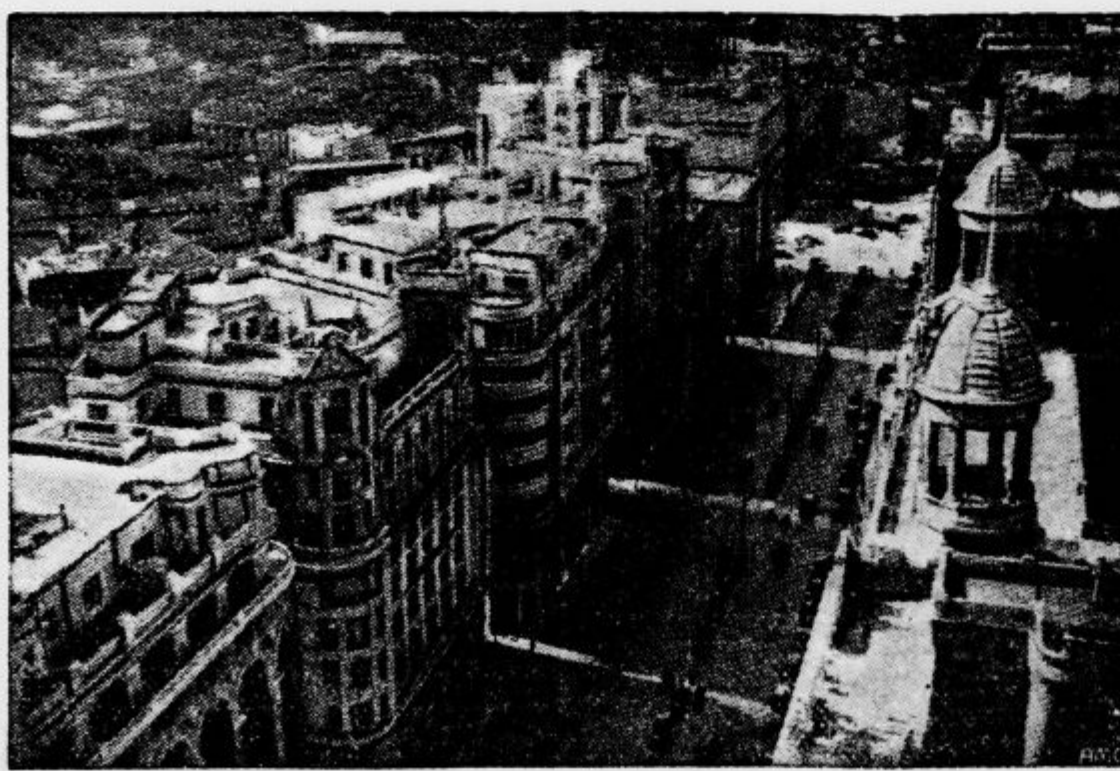
Afera, ki spominja skoraj v vseh podrobnostih na grozotno afero, ki se je zgodila v Vorderbrühlu pri Dunaju v vili tovarnarja Lunerja, se je primerila tudi v Pisku na Češkem. Tam je učiteljica literature Marija Pičmanova, žena železniškega uradnika, vzela v oskrbo 9letno Rožo Roensko.

Učiteljica, ki ima sama dva otroka, je svojo rejenko mučila na najstrašnejši način. Končno so oblasti zvedele za to in so odredile preiskavo. Pri preiskavi so našli otroke v etanju, ki ga je komaj mogoče popisati. Deklici je koža visela dobesedno v krpah od bednega telesa. Čudna vzgojiteljica jo je vsak dan pretepala s pasjem bičem in usnjanim pasom. Zvečer je nečloveška žena

silila deklico, ki je shušala do kosti, da se je morala splaziti pod posteljo in odstranje mučiteljica ni hotela povedati nobenega domači pes.

vati tam z ustni nesnago, ki jo je ostavljal vzroka za takšno svoje ravnanje. Zdravniki so izjavili, da je sadiščno razpoložena in sodniki so jo obsodili na neverjetno nizko kazen štirih mesecev ječe. Pri tem je pa ta čas še dvomljivo, ali bodo mogli malo Rožo, ki leži ta čas v bolnišnici, rešiti.

Madrid iz ptičje perspektive

Pogled na špansko prestolnico iz aeroplana. Na eni strani ceste moderne zgradbe, na drugi Stara palača, zgrajena še pod Filipom V. I. 1788.

Nova zvezda v Orlu

Švedski astronom Tamm, ki je že v preteklem septembru v ozvezdju Orla odkril no vo zvezdo, je v istem ozvezdju odkril sedaj še neznamo zvezdo sedmega reda.

To je v najnovejšem času že tretja nova zvezda. Prvo so našli pred nekoliko tedni v ozvezdju Lokostrelca in je še sedaj dobro vidna. Drugo in tretjo je odkril, kakor smo povedali, Šved Tamm. Doslej ne morejo o njej povedati še nič podrobnjšega, ker ovira slabo vreme vsako opazovanje. V Orlu so v zadnjih letih v ostalem odkrili že več novih zvezd, po I. 1899. je sedanja že četrta. 1919. so o odkrili sploh najbolj svetlo novo zvezdo, kar smo jih kdaj poznali. Orel je eden izmed najbolj gostih predelov Rimske ceste in tako ni čudno, da se tu tako pogostoma pojavljajo zvezde, ki ostanejo vidne za nekaj časa in potem spet izginejo.

Negušev sin v angleški gimnaziji

Pred nekoliko dnevi je vladalo med učenci šole Sv. Krištofa v Bathu, znane angleške srednje šole, v kateri živijo gojenci v internatu, nemajhno razburjenje. Ta dan so dobili namreč novega tovariša, ki so ga vpisali pod imenom »Vojvoda Hararskie«. To ni nihče drug nego 12-letni sin abesinskega neguša. Ob svojem vstopu v šolo je nosil popolnoma evropsko obleko. Njegov oče je odredil, da mu ne smejo dati v nobenem pogledu kakšnega posebnega položaja med ostalimi učenci. Spi s svojimi tovariši v skupni spalnici in obiskuje gimnazijski razred, ki ustreza njegovi starosti.

V spomin žrtvam vojne

Ta spomenik, posvečen žrtvam vojne, so odkrili te dni v navzočnosti francoskega državnega predsednika Lebruna v Strasbourgu na Place de la Republique, bivšem Kaiserplatzu

Prezimovališče Al Caponeja prodano

Razkošje kralja ameriškega podzemlja

V Miami Beachu so prodali na javni dražbi bivši zimski glavni stan čičanskega podzemlja, krasno posest kralja gangstrov Al Caponeja. Nekdanje prezimovališče tega slovitega razbojnika, je bilo opremljeno z vsem udobjem, imelo je velik, z lončenimi ploščami obložen kopalni bazen, veliko klet z izbranimi vini, igralno sobo, dragoceno oropavo, preproge in umetnine po vseh sobah.

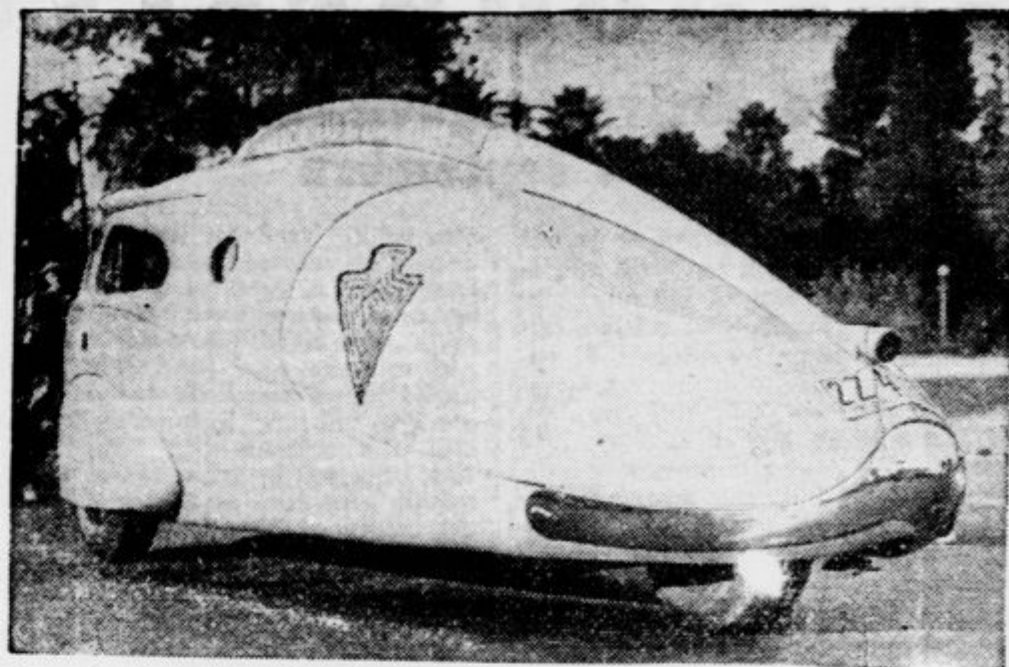
Dražba se je vršila na predlog zveznih oblasti, ki so hotele na ta način priti do denarja, za katerega je Capone ogrožal davčne oblasti. Zavoljo tega sedi, kakor znano, sedaj tudi na kazniškem otoku pred San Franciscom, odkoder je vsak beg nemogoč.

Čeprav je posestvo v Miami Beachu bilo

Žepar na poročni sliki

Na nenavaden način je dunajski kriminalni policiji uspelo prijeti nekega žeparja. V neki vasi v bližini Dunaja so imeli kmečko poroko. Ko sta se dala novoporočenca fotografirati, se je vrnil neznani možik med družbo in je skušal nekemu svatu ukrasti zlato uro. Žrtev pa je opazila tujo roko v svojem žepu in je drznega tatu postavila na odgovor. Tat se je rešil z naglim begom. Imel pa je smolo, da ga je fotograf ujel na svojo ploščo. Kriminalisti, ki so jim predložili to sliko, so v njem spoznali starega znanca, že sedemnajstkrat kaznovanega žeparja. Ker so poznali njegovo ime in naslov, jim ni bilo težko spraviti ga v zapor. Sodniki so ga sedaj obsodili na osemnajst mesecev ječe.

Avtomobil na treh kolesih

»Dernier« ameriške avtomobilske mode je vozilo s tremi kolesi, izum graditelja W. E. Millerja iz Los Angelesa

Japonska ekspedicija na Himalajo

Štirje dijaki in en novinar so splezali na vrh

Cetvorici japonskih študentov z vseučilišča v Tokiju je uspelo v družbi nekega časnika priplezati po mnogih naporih na vrh 7510 m visoke gore Nandakot v Himalaji. Vzpon se je začel v Almori in je bilo treba napraviti 160 km poti do vrha. 2. septembra je ekspedicija dosegla točko, kjer si je uredila glavno taborišča.

Nato se je začel pravi vzpon, ki jo je povedel najprvo v višino 5000 m, potem v etapah do 5500 m, 5700 m in 6000 m, kjer so si Japonci uredili zadnje taborišče. 23. septembra so poskusili prvič priti na vrh, pa jim je silen snežni vihar poskus preprečil. Morali so se vrniti do glavnega taborišča, kar so bila vsa višja pod snegom. V začetku tega meseca so napravili ponoven poskus in ta jim je res uspel. Dva dni so se morali mučiti do vrha. Po večdnevni počitku so se nato vrnili v Almoro.

Mislil je, da je prava vojna

Pri zadnji vaji za obrambo civilnega prebivalstva pred zračnimi napadi v Parizu, o kateri smo poročali, se je primerila tragikomična zgodba.

Nekega starega rentnika, ki ni imel navade, da bi čital časnike, je presenetilo tušenje siren, ki je naznanjalo začetek zračnega napada. Ko je potem ugasnila vsa razsvetljava v mestu, je mož odprl pipo za plin in legel v posteljo. Rešil so ga naslednje jutro še komaj živega. Ko se je spet zavedel, je možakar povedal, da je mislil, da je vojna izbruhnila v resnici. Ker je imel vse polno grozljivih spominov na prvo vojno, ga je to tako potlačilo, da se je sklenil posloviti rajši od življenja, nego da bi še enkrat preživel vse tiste grozote.

Potres je potopil ladjo

Po poročilu iz Singapura je pripisal krivdo za potop holandskega potniškega parnika »Van der Wyke«, o katerem smo poročali, podmorskemu potresu. Ta potres je imel za posledico, da se je tovor v parniku premaknil. Vsi poskuš, da bi parnik spet zravnali, so bili zaman. Kapitan je nato izdal povelje, naj ustavijo stroje in spuste rešilne čolne. Ko so ljudje parnik zapustili, se je ta kma-u postavil čisto na stran in izginil v globino. Kapitan sam je zapustil ladjo v poslednji minuti in je plaval celih sedem ur, preden so ga mogli rešiti.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Večerja na italijanskem poslaništvu

Za časa obiska grofa Ciana v Berlinu je priredil italijanski poslanik veliko soarejo, na kateri je rimski minister delil svoje podpise navzočim gostom

Za 10 centimsko znamko 36 funtov

V preteklem letu so ob priliki 25-letnega vladarskega jubileja pokojnega angleškega kralja Jurija V. izdali za Maroko novo serijo znamk po 10 centimov. Eden izmed nativov se je pokvaril in so ga vzeli takoj iz prometa. Baš ta nativ pa ima med zbiralci veliko vrednost, ker so njegovi primerki zelo redki. Na eni izmed zadnjih filatelističnih razstav v Londonu je prišlo do napetega boja za takšno znamko. Končno so jo izdružili za 36 funtov. V Londonu se bo vršila v kratkem nova zanimiva dražba znamk. Prodajali bodo zbirko, ki predstavlja skoraj popolno zbirko znamk iz časa kraljice Viktorije. Obelega izključno znamke iz Anglije in njenih kolonij, ki so jih izdali od leta 1840 do 1890.

Nov ruski rekordni polet

Znani ukrajinski letalec Pismeni se je dvignil z mehanikom Kuzneovim s sportskim hidroplanom v Ejsku in je pristal pri Čerkasu ob Dnjepru. Navzlic slabemu vremenu eta pogoji, ki je dolga 580 km, preletela v 6 urah in 5 minutah, kar pomeni za sportne hidroavione nov rekord.

A NEKDOTA

Shawa je nekega dne obiskal mlad šolek, ki je hotel velikemu pisatelju na vsak način prebrati nekaj svojih del. Shaw je pristal, čež nekaj časa pa ga je prekinil: »Kako ste postali prav pesnik?« »Prvotno sem hotel postati zdravnik, pa sem študij medicine opustil, da bi mogel kot pesnik živeti samo v blaginjo človeštva, je dejal mladi mož. Nato ga je Shaw prijazno potrepil po ramenih: »Pustite pesnikovanje, moj dragi! Storiš ste za blaginjo človeštva že dovolj s tem, da niste postali zdravnik!«

VSAK DAN ENA

Izsiljevanje v cirkusu: »Nu, ali mi boš kupil nov klobuk?«

(»The New Yorkers«)

Zavarovalnice in justificaranec

V maju letošnjega leta so v Lancastru usmrtili nekega zdravnika, dr. Bucka Buxtona, zavoljo umora. Mož je bil pri treh zavarovalnicah zavaroval svoje življenje za skupaj 6000 funtov. Ker pa ni umrl niti zavoljo nezgode niti zavoljo bolezni ali samomora, temveč po krvnikovi roki, se te zavarovalnice branijo izplačati zavarovalno vsoto. Toda Buxtonova ostalina je, če odpade zavarovalnina, pasivna in upniki zahtevajo izplačilo. Londonsko sodišče bo sedaj odločilo, ali morajo zavarovalnice plačati.

Znamenje časa

Londonski patentni urad se bavi ta čas s proučevanjem prošelj za patente, ki se tičejo novega orožja, novih strupenih plinov in tisoč drugih pripomočkov za uničevanje človeškega življenja. Ti uničevalni kemumi prekašajo do števila vse druge nove izume.

Ob razstavi češke knjige

Praga — Eldorado knjige

Razstava češkoslovaške knjige v Ljubljani. Stotine čeških in slovaških knjig, in v sleherni delec narodne duše. Za vsaki knjižnici zakladi pa vataja kakor prived — v siluetah svojih starodavnih cerkva in palač — stotolpna Praga — Eldorado knjige.

Ne poznam pariskih bukinistov, ki jih opisujejo Anatole France in Leon Daudet. Toda sanjava obreža Vitave bi bila prav tako primerna za bukiniste, kakor so obreže Seine in zatilja starih okoljskih ulic. Češka ljubezen do knjige prekaša francosko. Knjiga je temu narodu sveta kakor vsakdanji kruh. Nikjer nisem videl v rodoljubnih stanovanjih tako lepih knjižnic kakor med Čehi. Zamislite si, kakšno vlogo imata v življenju tega naroda papir in tisk. Nista samo industrijska predmeta, marveč tvorita magično silo, ki si je ne moremo odmisлити od stvarnosti češkega obstoja in življenja.

Pozdravljene iz daljave, obiško knjižarnice! Ve velike, s širokimi oblikami napoleonski izlozbenimi okni, kjer vzemirajo knjigoljubov poželjenju gurmanske vablilne zbirke najokusnejše hrane očem in duhu, v treh ali štirih jezikih Evrope. Pa ve majhne knjižarne, ki vas je nešteto po sedmih grčih in dolinah velike Prage, po ulicah starega in novega mesta, med kričavimi trgovinami vseh mogočih potrebščin. Ve, ki skromno in strmežljivo pričakuje takisto skromnih kupecv. V vaših temnih prostorih, izpolnjenih z vonjem starih, zaprašenih bukev, sem srečaval zaljubljen bi-bliofile, ki so jemali s polje debele knjige z enakim drgetom, kakor srečuje ljubimec svojo Lavro. Zakaj kdor ne pozna očarane in upov žlahtne knjigoljubne strasti, ki ji lepa ali stara knjiga dehti kakor don Juanu odor di femina, je daleč od rodu pravih bibliofilov: leti so prav kakor zaljubljeni obsedeni od sladke blaznosti. Koliko pričakovanih papirnatih Laver ali Julij jih čaka na poljih bukinistov; koliko slučajnih odkritij in ljubezni na prvi pogled! Vsaka zaželjena in iskana knjiga je nova osvojitve in samo bibliofili don Juanu imajo pravico do mnogoženstva, do nešteti papirnatih princes iz čarobne dežele duha in lepote.

Spominjam se ene izmed znanih Zinkovih aukcij. Napoleonska dvorana pri Beranku na Vinohradih. Sami vzemirjeni, pričakujoči obrazi. Ženski in moški, bradate profesorske fiziognomije in gladko obrta duhovniška lica, ljudje v oficirskih uniformah, tudi slabše oblečeni možje, ki žrtvujejo antitilni ljubezni do knjige več kakor bi dopuščalo njihovo nenapislano knjigovodstvo. Bibliofilstvo, tu omejeno na stare tiske, ima kakor vsaka resnična strast, svoje mučence in žrtve. Pred izklicavcem leže visoke kopice bukev, točno zaznamovanih v iskanem katalogu. Tiski iz zasebnih knjižnic, iz grajskih bibliotek obubožanega ali izumrlega plemstva, par dragocenih inkanabul, literatura 16. in 17. stoletja, moderne raritete. Kakšna srečanja, kakšne usode — v knjigah. Toda značilnejši od knjige so bili obrazi knjigoljubov, ki so žareli od pričakovanja in napetosti. In kakor pri derbju, so stavili svoj denar in svoje upe na posamezne ljubimke, ki so jih rdečo podrtali v katalogu. Kakšno razočaranje, ko je srečnejši tekmecek poglano ceno višje kakor so dopuščala skrajna sredstva; kakšen triumf, ko je osvojil zaželjeno knjigo! Vendar — kje je knjigoljubu prijetnejše kakor v ozračju knjig, v tekamah za njihovo sladko posest!

Vsa Praga je polna bibliografskih skušnjav. Velike knjižarne: Melantrichova in Orbisova — poleg drugih — na Vavčavskem trgu, Podčičeva na Narodni trdi, pa knjižarne v Spalni ulici, v Vodičevi ulici, v Hynbernski ulici in toliko drugih. V Melantrichovi knjižarni veje slavistični duh, tu imajo knjige vseh slovanskih narodov,

zlasti ruske in naše; pri Topiču so usmerjeni v romanski in prav posebno še francoski svet. (Francosi imajo še posebno francosko knjižarno s pariskimi knjižarnarjem; je v bližini Filozofske fakultete). Toda v vseh knjižarnah, izveniši kakšno nemško, prevladuje češka knjiga, bogata, ponosna, vse narodovo kulturno življenje prežemajoča domača knjižna proizvodnja. Tudi izlozbeno okno knjižarn je kos narodne politike, ogledalo njene usmerjenosti in merilo narodove samozvesti. (Mislim sem na Ljubljano in njena knjižarniška okna).

Za nešteti knjižarnami stoje prav tako nešteta založništva, velika in majhna, trgovska in zasebna; za založništvi tiekarne in knjigovoznice; zadaj avtorji in uredniki. Kakšna velika mreža združenih interesov, ki se v nji materialno prepleta z duhovnim, poslovno s kulturnim! Hočete nazorno videti, kaj je narod in njegov svobodni jezik? Ogledajte si knjige in njih statistiko.

Toda Praga, caput republike, ni edino zatočišče češke knjige. Kaliopa, Euterpa in druge muze imajo rade tudi tišino provincijalnih mest. V provinci imate številna založništva in velike tiskarne; knjigoljubka prizadevanja opazate celo v majhnih moravskih mestih, ki jih morate šele iskati na priročenem zemljevidu. Vsako večje mesto ima literarni in umetniški krog in svoje založništvo. Ali naj te pozabim, knjigoljubski Olomouc, bivališče Durycha in našega Vybirala, ali pa tebe prikupni Hodonin s svojim kultom likovne umetnosti? Velikega Brna v dolžnem spoštovanju njegove veljave niti ne štejem v provinco: je to drugo središče češke knjige in kulture sloh.

In misleč na češko knjigo, se spominjam vodilnih praških založništav: Melantrichovega na Smichovu, v obsežnih, gosposko opremljenih prostorih, kjer deluje z ravnateljstvom dr. B. Fučíkom cel štab literarno izobraženih nameščencev; Borovega visoko v petem ali šestem nadstropju, s krasnim razgledom na praške strehe, — tu snuje ravnatelj Richter svoje podjetne načrte; Orbisovega na Vinohradih, kjer bedi nad literarnimi izdajami pesnik František Halas; Mazáčevega v Spalni ulici, ki ga vodi pisatelj Kohout in ne v zadnji meri »Sfinx« v Pšemyslovli ulici na Smichovu z lastnikom in ravnateljem B. Jando; tu se je zrodila noblesna misel Evropskega literarnega kluba. In koliko jih je še!

Pokojni Barthou, eden največjih francoskih bibliofilov, — kar ga ni motilo, da bi ne bil dober zunanji minister, — je na obisku praških knjižarn občutil isto toplo vzdušje kakor pri bukinistih ob Seini. Njegovo geslo »Si vis pacem, para librum« bi lahko postalo geslo bibliografske internacionalne. Če hočeš mir, umakni se med knjige! In da v njihovem zatilju ne iščejo miru samo »knjižni molie«, literarni uživači in neozdravljivi zbiratelji lepih knjig, pričajo poleg Barthoujevega primera tudi neštete slike dveh kovačev češkoslovaške narodne usode: prezidentov Masaryka in Beneša, ki ju tolikokrat, tudi pri državnih sprejemih, obdajajo polne knjižne police.

V tem je več kakor naključje. V ljubezni do knjige živi humanizem: vera v človeka, v razum in lepoto. Slehern knjigoljub ima spoštovanje do duha in do človeškega dostojanstva. V kakšni planetarni razdalji od humanističnega tipa državnikov so politiki, ki se izpovedujejo na pr. takole: »Das Geistliche wird mir zum Überdruß« (Goebbels, »Michael«).

Državniki — humanisti in državniki, ki jim je zoprni duhovni svet: dva svetova, ki se dramatično taretu v našem času. Ljubezen do lepe knjige je njun simbolni mejnik. In dokler verujemo v zmago duha nad stvarjo, verujemo tudi v poslanstvo kulture, z njo pa v moč in koristnost ljubezni do knjige, ki je tolikanj značilna za Čebe.

»Le Jour« I. dr.), nujno vključuje v stolpce resnih in vodilnih dnevnikov. In prav pri Saldi lahko najdemo uredniki in pisatelji vzor visokega in vendar poljudnega feljtonističnega sloga. Saldova knjiga »Časovno in nadčasovno« pomeni že s svojim naslovom program: piši za oboje, za čas in preko njega! Odtod izhaja poziv h kar največji resnosti in odgovornosti.

Saldovi feljtoni obravnavajo najrazličnejše motive, pojave in ideje. Tu imaš članke o jasnih jesenskih dneh, o črnih ribnikih v gozdovih, o klerikalnem krščanstvu, o prehodni dobi, o slavjanofilstvu Dostojevskega, o francoskem romanopiscu in kritiku Dolentu, o populizmu in aristokratizmu, o vzhodni miselnosti in poeziji, o novoklasicizmu, o vtiskih in refleksijah iz Italije, o umetnosti in prirodi, o kultu mrtvih, o Torquatu Tassu, o znanosti in narodnosti, o Waltu Whitmanu, o Lermontovu, o Ruskinu, o vrtni h grudi, o literaturi in denarju, o starem Homerju in še o raznih čeških in tujih pojavih, imenih in vprašanjih.

Saldov feljtonistični (pri nas bi bil že esejistični) slog priča, da je mogoče jasno, slehernemu količkaj mislečemu človeku dostopno obravnavati celo ekskluzivne pojave in visoke ideje, ne da bi pisec segal po cenenih izraževalnih pripomočkih in delal zoprne, nenaravne kompromise z vulgarnim okusom in s praznimi glavami, ki jih vsako mišljenje utruja. Saldova knjiga »Časovno in nadčasovno« je postala nehotena apologija kulturne žurnalistike. Nje vsebina in oblika sta v najboljšem smislu vzpodbudni. Je to sredi sezonske poplave tiskovnih knjig, ki je več kakor knjiga: je v nekem smislu brevir. Za njim stoji ena izmed vodilnih osebnosti sodobne češkoslovaške.

Zapiski

Predavanje dr. Borisa I. Solonjeviča v hotelu Tivoli. V petek zvečer bi imel predavati v hotelu Tivoli ruski novinar M. Solonjevič iz Sofije, ki je l. 1934. s svo-

S P O R T

Nove ideje za razmah smučarstva

Kakor smo že poročali v ponedeljskem »Jutru«, je bil preteklo nedeljo v Ljubljani prvi kongres zimske-sportnih delavcev v državi, na katerem je bilo izrečenih mnogo lepih besed glede reorganizacije, našega smučarstva. Delo kongresnega odbora je vršilo več sekcij, ki so svoje glavne zahteve strnile v kratke resolucije, pozneje soglasno sprejete. Med njimi objavljamo naslednje:

Resolucija reorganizacijske sekcije na I. kongresu zimske sportnih delavcev

Za propeh sporta je potrebno, da se čimprej uzakoni zakon o sportu.

Do izvedbe zakona o sportu je potrebno najozje sodelovanje med ministrom za telesno vzgojo naroda in JZSS. V doseg tega naj omenjeno ministristvo imenuje svojega referenta za zimski sport in ga delegira v upravni odbor saveza ali pa naj imenuje svetovaleca iz vrst funkcionarjev saveza.

Ministristvo za telesno vzgojo naroda naj upošteva, da zimski sport I) prihrani državi del izdatkov za bolnice, sanatorije ter za vse druge slične socialne institucije in 2) doprinese delež k pospeševanju tujkega prometa, trgovine in obrti ter daje vsem tem institucijam kakor tudi podeželju zaslugek. S tem povečuje dohodke države same.

Za uspešno vsestransko delo saveza ter glede na možnost udejstvovanja vseh slojev v smučskem sportu in ker ta sport ni pridobiten, je nujno potrebno, da vstavi ministristvo za telesno vzgojo v redni letni proračun stalno denarno postavko najmanj 300.000 Din.

Za doseg nalog in začrtanih ciljev JZSS je nujno potrebna stroga disciplina in poslušnost članov in podsavezov.

Glasovanje o izreembi pravil JZSS naj bo na prihodnji redni seji saveza.

Resolucija tehnične sekcije I. kongresa zimske sportnih delavcev

Tekmovanje naj se razpiše tako, da je mogoče startati v razredih.

Darila pri tekamah naj obstoje iz plaket, priznanic, za mladinske pa event. poleg teh tudi praktična darila. Izveta so tu državna in mednarodna prvenstva in prehodni pokali.

Na podsavezna prvenstva naj se pripuščajo samo člani dotičnega podsaveza.

Miting Hermesa

Pod tem naslovom ponedeljska izdaja »Jutra« prav ostro napada klub, ker ni postavil svojih atletov na lastno lakoatletsko prireditve po dolžnosti. Ker mogoče pisec članka ni znano ozajde, si dovoljujem v naslednjem podatki nekaj pojasniti.

V kakšnih razmerah živi naš lakoatletski sport, ne samo pri nas, ampak tudi drugod v naši državi, ve že skoro vsak površen opazovalec. Namesto, da bi bila ta najlepša panoga sporta deležna vsestranske podpore, se od vseh strani ubija še tista volja do dela, ki je pri najvrstnejših delavcih še ostala.

Letos spomladi je lakoatletska sekcija SK Sloge spremenila svoje ime v ZSK Hermes, ker sta se oba kluba fuzionirala. Savez je to spremembo vzel na znanje, iz Ljubljane pa je prejel protest, da nismo spremenili imena, temveč smo se fuzionirali, kar pa ni mogoče, ker ZSK Hermes prej sloh ni imel lastne lakoatletske sekcije. Protest iz Ljubljane je uspel, čeravno je bil njegov namen popolnoma prozoren. JLAS je sekcijo Her-

mesa bratom pobegnili iz Rusije. Zaradi njegove nujne zadržanosti je nastopil name, sto njega brat in tovariš v begu, zdravnik dr. Boris Lukijanovič Solonjevič. Predavanje je dokaj napolnilo obsežno dvorano bivšega hotela. Ruska kolonija je bila zastopana skoraj polnoštevilno, a prišli so tudi mnogi Slovenci, da slišijo, kaj bo povedal najnovejši emigrant. Predavanje je otvoril predsednik Zveze mladega rodu Kon. Grigorović Barskij. Predavatelj je povedal, da je bil preganjan zaradi svojega skavtskega delovanja. V sovjetskih ječah je do malega izgubil vid. Predavanje je bilo zelo obširno in kar prenasličeno z najrazličnejšo stvarino, po duhu pa v skrajni meri tendenciozno. Predavatelj je med drugim izjavjal, da se sovjetski režim še po 19 letih bori s staro ideologijo in da je doživel očitne neuspehe pri instituciji rodbine, ki je ni mogel socializirati, pri domovinskem čuvstovanju, ki ga je moral priznati in v borbi z religijo, ki je še vedno ni izkorenil, čeprav je zanesel brezverstvo že v najširše mase. Predavatelj je kritiki socializma je nedostajalo znanstvenih, ideološko podprtih argumentov. Obširno je govoril o razmerah v kolhozih in o industrijskem problemu. Priznal pa je velike uspehe — ne sovjetov, marveč ruskega naroda v znanosti. V zunanje-političnem pogledu niso vsaj na slovenskega poslušalca učinkovale nič kaj prikupno njegove simpatije do fašističnih držav, tudi do one, ki ne prikriva svojega namena, da osvoji in kolonizira doberšen del ruskega nacionalnega ozemlja. Predavanje dr. Solonjeviča je vzbudilo vtisk, kakor da v Rusiji dozoreva splošna vstaja, pri kateri bo imela armada veliko vlogo. Da bi si pa množice želele restavracije ancien regima, o tem nas predavatelj ni mogel prepričati. Po predavanju je obširno in pozno v noč odgovarjal na posamezna pismena vprašanja, ki so se tikala razmer v sovjetski Rusiji.

ZEISSI

PUNKTAL STEKLO

ne samo da izravna popolnoma nenormalen vid, temveč daje s svojim daljnim obzorjem očem njihovo naravno gibčnost in jih oprosti čestega pomežikovanja in pripiranja vek, ki so predhodnice gubic in vrانjih nog. Za nenormalno oko je Zeiss-Punktal zdravstvena in estetska potreba.

ZEISS-PUNKTAL

NAJPOPOLNEJŠE STEKLO ZA OČI

Njegova cena ni višja od cene za druga izbojena stekla. V izlozbi optike vidite, dali ime na zalogi Zeiss-Punktal stekla. — Obširen popis »PUNKTAL« 400 breznobno pri Carl Zeiss, Jena ali pri M. Pavlovic, generalno zastopstvo za Jugoslavijo, Beograd post. pret. 414.

CARL ZEISS JENA

letske prireditve so pa izvedljive samo z aktivnimi atleti. Če jih noče ali ne more postaviti prireditelj, kdo pa je potem dolžan startati na taki prireditvi po dolžnosti?

Na Gradu pa nikoli ne gre

Prejeli smo in objavljamo: V spomin lani ponesrečenega Seuniga je priredila motosekija ZSK Hermesa 25. t. ob 14. motorne dirke na ljubljanski Grad. Startalo je precej vozačev in je publika z velikim zanimanjem sledila poteku dirke in to tem bolj, ker so nekateri posebno rutinirani vozači s svojo drznostjo nudili nedoumljiv sportni užitek.

Poglavje zase pa je bila kvalifikacija doseženih uspehov, kajti komisija, ki je vodila dirko, je v drugem polčasu popolnoma odpovedala. To dejstvo pa je omenjeni komisiji toliko bolj v grajo, ker je šlo tedaj za drugi polčas, v katerem skuša vsak vozač doseči zboljšanje časa prve vožnje, kar je bilo s strani občinstva tudi opaženo. Ure — stoparice namreč niso bile uravnanne, zato vozači navzile pospešenemu tempu svoje vožnje niso mogli biti niti niso bili kvalificirani po resničnih uspehih, temveč kar na pogled. Zato je razumljivo, da prizadeti vozači s postopanjem komisije v tem polčasu niso bili zadovoljni, radi česar so »prisojen« darila demonstrativno odklanjali, kajti kot sportniki so pričakovali zasluženi darila, ne pa morebitne miloščine.

V interesu sporta samega je, da se tak primer več ne pripeti, ker se utegne zgoditi, da bodo drugi, tudi vozači sami med pasivno publiko, ki se bo seveda tudi primerno pristransko vedla nasproti pristranski komisiji kot je bila nedeljska.

Pečnik Avgust, Stojice 47, dirkač.

Službeno iz LNP. Drevi po seji p. o. ob 20. seja u. o.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda 28.: Kralj Lear. Red Sreda.

Cetrtek 29.: Zaprtlo.

Petek 30.: Za narodov blagor. Gostovanje v Celju.

Sobota 31.: Kvadratura kroga. Premierski abonma.

Drevo bodo igrali v drami za red Sreda Shakespeareovo tragedijo v 12 slikah: »Kralj Lear«. Ta umetnina iz »vetovnega repertoarja predstavlja tragedijo nehalnežnosti, ter nosi vso veličino Shakespeareovega duha, sijo njegove dramatične, in lepoto verzov. V delu sodelujejo: Levar, Skrbnišek, Cesar, Lipah, Jerman, Jan, Stupica, Gregorin, Debevec, Dančič, Potokar, Sincin, Saričeva, Danilova, M. Bolharjeva. Režiser Ciril Debevec.

Premiera Katakere komedije »Kvadratura kroga« bo prihajati tedno. Delo je popolnoma na novo nastudirano in zašedeno. Obravnava na humoren način problem dveh sodobnih sovjetskih zakonov. V igri sodelujejo: Danilova, Severjeva, Slaveva, J. Bolharjeva, Stupica, Sincin, Jerman, Potokar, Pianekci, Režiser ing. Stupica.

OPERA

Začetek ob 20.

Sreda 28.: Pod to goro zeleno. Red. A. mierski abonma.

Cetrtek 29.: Dvojno knjigovodstvo. Oporota. Red Cetrtek.

Petek 30.: Hoffmannove pripovedke. Premierski abonma.

Sobota 31.: Ples v maslah. Red B.

G. Julij Betetto bo pel v petek 30. t. m. prvič basovske partije v Offenbachovi operi »Hoffmannove pripovedke«. Libreto opere je posnel po drami »Les contes de Hoffmann«, ki sta jo episala Carre in Barbier ter obsega 6 slik. Glavne partije bodo peli: ga. Gjurgjenac, g. Gostič, ga. Golobova, Gorki, Franc. Zupan, Peček, nadalje sodelujejo: Spanova, Janko, Sekula in Perko. Dirigent: Niko Štrilof. Predstava bo za premierski abonma.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda 28. oktobra: Zaprtlo.
Cetrtek 29. oktobra ob 20. uri: »Živi mrtveci« Red C.

Iz češke literature

F. X. Sald, »Časovno in nadčasovno«.

V obsežnem devetem zvezku zbirke »Dela F. X. Sald«, ki jo izdaja praška založba Melantrich, so izšli pod naslovom: »Časovno in nadčasovno« (Praga 1936, 564 str.) Saldovi feljtoni iz drugega in tretjega desetletja tega stoletja. V tej knjigi polagam račune o svojem novinarskem delu..., pravi največji češki kritik v prvem stavku svojega uvoda. Novinarsko delo! Kakor do malega vsi vodilni francoski kritiki od Sainte Beuvea do Jaloux, je tudi F. X. Sald sodeloval v dnevnikih. L. 1911 je vodil kulturno rubriko »Národní listy«, l. 1917. »Venkov« in l. 1921. »Tribune«. Pisati za dnevnike, pomeni govoriti tisočim in desetstisočim: tedi oreh za avtorja, ki je bil na glasu zaradi svoje ekskluzivnosti. Kako je rešil problem, ki bi ga lahko grobo in enostransko označili za vprašanje poljudnosti, pričuje tale izjava v uvodu zgoraj navedene knjige: »Rešil sem ga tako, da sem si dejal: Ne popustim glede višine svojih zrelšč, glede strogosti svojih meril, glede širine svojega obzorja in ne glede idejne zakonitosti in prebojnosti; za nič na svetu ne stopim dol k občinstvu in ne sklepam z njim kompromisov. Narobe: vsilim mu svojo voljo, skušam ga pritegniti k sebi! Nikar se bati velikih vprašanj, ki so te notranje mučila in se v tebi razžarevala, ne se ustavljati iz zadrege pred velikimi miselnimi in svetovno nazorskimi strujami časa, marveč jim pogumno pogledati v oči in odgovoriti na njihova vsiljiva vprašanja s polnim zvonom svojih prsi. svojega srca, svojega prepričanja, svoje notranje gotovosti in zakonitosti!«

Slo je samo za novo tehniko besede in izraza, za jasno pisanje, za to, da pisec domneva čim manj znanja pri svojem občinstvu; samo to je bilo za Sald vprašanje, ki je zahtevalo kompromis: ne načela, me-

rila, iskrenost, pogum v izražanju misli in sodb. Tako je bil Sald tudi kot sodelavec dnevnikov neizprosen, brezkompromisen, enak ko v svojih najobsežnejših knjižnih in revijalnih spisih. To mu je nakopalo še več nasprotnikov in preneslo njegov boj za visoke kulturne in umetnostne vrednote na širša, vetrovnejša, neprijaznejša prizorišča; tudi tu je ostal zvest samemu sebi. Dokumenti njegovih kritičnih »vzrovov in bojov« so ostali v njegovem delu plast, ki je še danes najbližja jedru vse Saldove umetnostno-znanstvene sinteze in še danes vsa topla od zgodiš miselnih zaletov in vlekega prepričanja.

Vlasedanjih zvezkih Melantrichove izdaje Saldovega dela imamo dva zvezka novel, roman »Loutky i dělnici boží« in knjigo mladostnih kritik. Novi, najzajetnejši zvezek feljtonov je založba poslala v svet z upravičenim opozorilom, da je to knjiga, ki bo izmed vseh dosedanjih Saldovih spisov najlažje dostopna širšemu občinstvu. V teh svojih feljtonih je Sald res poljudnejši ko v drugih knjigah, vendar ne v tišem trivialnem smislu, ki istovetno poljudnost s čim manjšim duševnim naporom, s čim splošnejšim izrazom in kar najmanj zapleteno tvarino.

Pravijo, da je feljton, nekdanji organični del dnevnikov, do malega mrtvev; v zamerikanizirani tehniki sodobnega dnevnika ga izrinjata duševno cenejša reportaža in brezosebna informativna notica. Če bi bilo res tako, tedaj bi to pomenilo, da dnevni tisk izgublja vero v svoje poslanstvo in da se odpoveduje sleherni vlogi pri kulturni pozidvi množic. Tako odgovor je mogoča samo ob narodno in kulturno neodgovorni komercializaciji tiska in bi morala biti nedopustna pri majhnih in mladih narodih, ki imajo v večji kulturi kompenzациjo za svojo manjšo fizično odpornost. S tega vidika se kulturni feljton, še vedno ponos nekaterih pariskih listov (prim. »Temps«,

A. Poltzer:

Pot brez cilja

Roman

Čas obiska se je že bližal koncu, ko sem se spomnil nečesa, kar mi je že dolgo rojilo po glavi.

Ne meneč se za predpis, sem po nemško vprašal: »Marijana, zakaj si me posvarila pred Boltonom. tistim ameriškim detektivom?»

Presenečeno me je pogledala: »Kaj nisi dobil mojega pisma?»

Zmajal sem z glavo.

Rekla je: »Takoj po prejemu brzoglavke, s katero si mi sporočil svoj niški naslov, sem ti pisala z zračno pošto.»

»Pisma nisem prejel!»

»Prosim, gospod Weindal, govornite francoski!»

se je oglašil paznik.

»Pri prvi priliki ti vse razložim,« je tiho rekla Marijana.

Vendar je minilo še nekaj časa, preden sem zvedel Boltonovo skrivnost.

V svoje presenečenje sem odvetnika Buonavoli je že drugi dan spet videl.

Prišel je z nekaznim možem, ki mi ga je predstavil kot gospoda Petitjeana. Petitjean je bil za sební detektiv, menda edini v vsem Bejrutu. Vzlic hvalnici, ki jo je odvetnik zapel svojemu spremlje-

valcu — gospod Petitjean je poslušal Buonavolijevo himno, ne da bi trenil z očmi — se nisem mogel ubraniti precejšnjega dvoma o njegovih zmogljivostih.

Samo, da se ne bi zameril odvetniku, sem odgovarjal slabo obloženemu, nekaznemu možu na njegova vprašanja. Najprej sem mu moral povedati, kako sem se bil seznanil z Milico in Lawrenceom. Bilo je torej neopisno. Ja sem omenil tudi uropane maharadževe zaklade, ki naj bi jih bil pomagal najti. Nato si je dal Petitjean poročati o dogodkih na »Milici«.

»To vam je prevečjan ptiček!« je z občudujočim pogledom rekel Buonavoli, ko je detektiv odšel.

Očividno je bil Petitjean njegova slabost. Odvetnik je stal že pri vratih, ko sem ga ujel za vogal suknjice. Počakal je.

»Ali imate še kako željo, prijatelj?« je ustrezljivo vprašal.

»Maitre, ali bi mi lahko povedali, kaj se je zgodilo z gospodično Borgholmovo, Lawrenceovo nečakinjo?»

Zdelo se mi je, kakor da bi me bradati odvetnik čudno meril z očmi. »Kaj naj bi se bilo zgodilo?« je vprašal kakor tja v en dan. Drugače ni bilo njegova navada, vračati vprašanje za vprašanje.

»Hotel sem reči, kje je gospodična Borgholmova ta mah.«

»Tukaj v Bejrutu. — Ali niste vedeli?»

»Ne!« In dala mi je šla beseda težko z jezika, sem vendar nadaljeval: »Zakaj je gospodična Borgholmova še v Bejrutu?»

»V bolnišnici leži. Takoj po prihodu ladje je obležala za hudo vročico. Kakor slišim, se ji zdravje že vrača...«

»Najlepša hvala, maitre!« sem vzkliknil. Presenečeno me je pogledal; očividno ni razumel, zakaj se mu tako prekipelavo zahvaljujem. Hotel je oditi, a v tem se je menda premislil.

»Hm, povejte mi, dragi prijatelj, ali ste že kdaj premišljevali o tem, kdo bi utegnil biti morilec...?»

»Ne, tega vprašanja si še nisem zadal...«

Odvetnik me je nekaj časa molče gledal. Nato je rekel, dozdevno brez vsake zveze: »Sicer pa, ali vam je znano, da je gospodična Borgholmova mimo Lawrenceove hčere njegov glavna dedična?»

Buonavoli je odšel in me zapustil vsega prepadenega.

19. poglavje

Odvetniku se nisem bil popo'noma nič zlagal, ampak v resnici sem se zadnji čas hotel ogibal premišljevanja, kdo bi utegnil biti morilec. Priznam, da je bilo to politika ptiča noja. Kdo je bil umoril Lawrencea? Milica? Ne, tisočkrat ne! Zdal, ko sem vedel, da je stričeva dedična, sem še manj verjel v njeno krivdo. A kdo je bil torej Lawrenceov morilec?

Izmed ladijskega moštva gotovo nihče! Lawrence se s svojimi ljudmi ni v razgovore ni spuščal. Kot storilci že zato niso prihajali v poštev, ker niso imeli dostopa v tisti konec lahte, kjer so bile kabine za lastnika in njegove goste.

Če bi se bil kdo izmed njih poskušil splaziti na zadnjo polubo, bi bil brezpogojno v nevarnosti, da ga opazi službujoči častnik, krmar ali straža na jamboru.

Ostali so torej samo častniki.

A dasi le-ti niso posebno ljubiti lastnika ladje, o kakem sovrastvu med njimi in Lawrenceom vendar ni bilo moči govoriti. Mimo tega jim je mogla biti milijonarjeva nepričakovana smrt samo v škodo. Ne glede na to, da so zdaj kapitan, strojnik in telegrafist lahko žalovali za svojo kvartopirsko izgubo, se častniki tudi niso mogli nadejati, da bi jim novi lastnik jahte tako bogato plačeval kakor pokojni milijonar.

Razen mene in Milice so imeli samo trije dostop do kabin na zadnji palubi: strežajka, strežaj in Lawrenceov črni sluga.

Prvo sem takoj izvil iz svojih premišljevanj; nobenega vzroka ni bilo, da bi storila takšno dejanje.

Ostala sta torej strežaj in črnc Kobra.

Ali sem smel smešnemu črncu, ki je nosil v ovrtnici namesto igle svetlo žarnico, prisoditi toli preveč in toli skrbno premišljeno hudodelstvo?

Vendar — Kobra morda ni bil tako prostodušen, kakor se je delal? Težko si je bilo misliti, da bi bil imel razvajenec, kakršen je bil Lawrence, takega bedaka za osebnega slugo!

Ne, to je bilo nemogoče. Razen tega je govoril črnc pred preiskovalnim sodnikom popolnoma jasno in pametno.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo orl, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za sifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na sifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičeča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din za sifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Plačilno natakario prvotno, strogo solidno, e znanjem nemškega in hrvaškega jezika, čisto in posteno, iščem. Prav tako iščem dobro drugo natakario (Zweiterer) in sobarico, dobro in čisto, s solidnim znanjem nemškega jezika. Oferte na hotel »Lika«, Gospič. 25734-1

Frizerko

Inteligentno in perfektno delavko, sprejme takoj boljši salon v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25738-1

Pomočnico

mlajšo, za vsa dela v delikatni trgovini, — takoj sprejemem. Kavčija 5000 Din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmožna«. 25739-1

Čevljarskega pomočnika

za obta dela, sprejemem takoj. Rant Joža, Zato polje, Kranj. 25730-1

Mojstra

pririzovalnice in šivalnice, ki je obenem izveščeval, sprejme takoj v stalno zaposlitev. Predpogoj: vslednja praksa v tuzemskih tovarnah v zgoraj imenovani specialni stroki. Ponudbe na »Jutra«, tovarna čevljev, Trzin. 25736-1

Službe išče

Vrsta beseda 60 par; davek 3 Din, za dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Perfektna sobarica

s dobriimi spricčevali, išče službo. Sla bi tudi v tovarno, samo da reši dom. Ponudbe na podružnico Jutra Ljubljana VII. pod »15. novembra«. 25715-2

Službo kuharice

iščem. Opravljam tudi vsa druga hišna dela. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 25735-2

Dekle

s daljšimi spricčevali, išče službo. Sla bi tudi v tovarno, samo da reši dom. Ponudbe na podružnico Jutra Ljubljana VII. pod »15. novembra«. 25715-2

G. Th. Rothman:

Gospod Kozamurnik gre na letovanje

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!

50

»Kozamurnik? Prvikrat slišim to ime! Razen tega pa nimam niti ene prazne sobice; vse je oddano!« je odvrnil lastnik letovišča. »Ali niste dobili mojega pisma?» je vprašal Kozamurnik. — »Nobenega pisma nisem dobil od vas, in vse sobe so oddane!« Gospod Kozamurnik je prebledel in segel v notranji žep. In res! Pismo je bilo še vedno varno spravljeno ob njegovem sru! Pozabil ga je bi dati na pošto!